

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

Krikščionys darbininkai vienykites! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvų Darbininkų Sąjungą L. D. S.

Organas Amerikos Lietuvų R. K. Švento Juozapo / Darbininkų Sąjunga

"DARBININKAS"

— RŪSA —
PRAEININKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.

Ukrabekų metams \$3.00
Rusijos ir apylinkių metams \$3.00
Metams \$4.00

"DARBININKAS"

305 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

VOL. VI, No. 81 (661).

SUBATA, LIEPOS 16 D., 1921.

Kaina 5 centai.

Milijonai Bolševikų Propogandai.

MILIJONAI BOLŠEVIKŲ PROPOGANDAI.

Bela Kun, dabartinis bolševikų komisaras Maskvoje, siūnia milijonus propogandiniui propagandos.

Prague, Liepos 15. — Bolševikai pasiryžo nuversti Čeko-Slovakijos valdžią. Kutscherer buvęs čekas, ir dabar bolševikų komisaras Maskvoje, pranešė kad Bela Kun, kuris per kelias savaites buvo komunistų diktatorius Vengrijoje, siūnia 5,000,000 kronų gautus už parduotus auksus, iš Maskvos bolševikams Čekoslovakijos varymui propagandos, kad nuvertus valdžią su paaiskinimu, kad jeigu tiek pinigų bus mažai gaus ir daugiau iš Maskvos per Berlyną. Kun taipgi įsako Čekų delegatams veikti sulig Trečiojo Internacionalo ir ilgiau netoleruoti dabartinės valdžios veikimo, bet vykinti tuojau revoliuciją. Maskvos suvažiavime bolševikai yra nutarę smarkiai veikti visose Baltikos valstijose.

LENINAS PRAŠO PAGELBOS.

Leninas prašo Suv. Valstijų gelbėti Rusijos badūjančius.

Berlynas, liepos 15. — Iš Kauno pranešama kad Leniną, per senatorių France, kuris dabar yra Maskvoje, prašo Amerikos valdžios gelbėti Rusijos badūjančius. "Kad apsigynus nuo bado šmėklos Amerikos pagelba reikalinga."

EASTON, PA.

L. D. S. 40 kuopa rengia DIDŽIAUSĮ PIKNIKĄ SUBATOJE, LIEPOS-JULY 23, 1921

Bus toje pačioje vietoje, kaip ir visuomet. PHILLIPSBURG, N. J. Kviečiame visus darbininkus (es) į šį pikniką skaitlingai atsilankyti, o užtikrinam, kad būsite užganėdinti. Bus daug visokių įvairumų.

Darbininkų Reikalai

VOKIETIJOS DARBININKŲ ATSAKYMAS.

Berlynas, liepos 15. — Vokietijos organizuoti darbininkai, kurie gavo tekstą prakalbos pasakytos Denver, Amerikos Darbo Federacijos suvažiavime, Prezidento Samuel Gompers, kaltinant, kad Vokietijos darbininkai buvo atsakomybėje už karę, davė šią atsakymą: "Vokietijos darbininkai gali parodyti savo veidą pasauliui be gėdos, taip kaip kad ir Amerikos. Gompers užmetimas, kad Vokietijos darbininkai galėjo išvengti karę paaukodami kelių tūkstančių gyvybių, parodo nesupratimą Europos padėties.

"Sulig tokio pasakymo Vokietijos darbininkai būtų atidarę kelią Rusijos kariuomenei maršuoti į Berlyną.

"Vokietijos darbininkai prigelbėjo karę kad nesunaikintų visai Vokietijos ir kad apsaugojus nuo įsigalėjimo kapitalistiško imperiaizmo.

"Jų tikslas buvo užbaigti greitai karą sudarant su prantamą taiką.

"Laikė karės mes kovojo me — mes prisipažistame su neužsiganėdinančiomis pasekmėmis — kad išvengus didžiausių pasibaurėjimų.

"Mes veltui prieštaravome paleidimui beširdiško submarinų veikimo.

"Bet iš kitos pusės mes laimėjome sulaikydami Belgijos deportavimą.

"Paskutiniame laike mes vertėme Vokietiją priimti baisią našta ultimatumą, kad atidarius kelią visiškui pasidavimui dēlei sudarymo tikros taikos.

"Mes kovojame prieš tautiškus pasiryžimus atkeršyti ir mes dirbame dėl demokratijos ir teisingos taikos.

"Mes būtume linksmūs, jeigu Amerikos darbininkai atšaukt savo neteisingą paaukimą, tegu praeitis ir bū-

na praeičia ir dabar palaikyme bendrystę mūsų reikaluose."

STREIKAS JAPONIJOJE.

Tokio, Japonija, liepos 15. — Laių statytojai ir kiti darbininkai, apie 20,000, išėjo ant streiko.

Kobe darbininkai sudarė konsulą paimti laių dirbtuvės.

SUMAZINS ALGAS.

10,000 darbininkų gaus mažesnes algas.

Youngstown, Ohio, liepos 15. — The Brier Hill Steel kompanija kuri turi 10,000 darbininkų, pranešė kad mokės tik nuo 30 iki 36 centų į valandą.

MALIORIAI GRĮŽTA DARBAN.

Cincinnati, Ohio, liepos 15. — 1500 unijos maliorų, kurie streikavo 14 savaičių, sutiko grįžti darban ir dirbti už tokias pat algas kaip ir pirma 87½ centų į valandą.

BRITANIJOS VERPEJŲ STREIKAS PASIBAIGĖ.

The United Textile darbininkai, susirinkime priėmė darbavų pasiūlymą grįžti darban. Pagal naujai padarytos sutarties, darbininkams numuš algas 60 nuoš. ir po šešių mėnesių dar 10 nuoš. Išrodo nelabai kaip darbininkams.

Independent Steel kompanijos Pittsburghe ir Youngstown distrikto nutarė numušti algas visiems darbininkams.

"The Brier Hill Steel" kompanija, Youngstown, praneša, kad visiems darbininkams numuš 15 nuoš., "The Jones ant Laughlin Steel" kompanija Pittsburghe neduos darbininkams dirbti viršlaikių.

Kitos plieno kompanijos numušė algas nuo 10 iki 15 nuoš. James A. Campbell, prezidentas Youngstown

Sheet & Tube kompanijos pranešė kad "bonus" nebus daugiau mokama. Jis sakė: "Algos taipgi turi būti sumažintos.

Lancashire distrikte Anglijoje yra beveik 2,000 medvilnių verpyklų.

St. John's N. B. miestas pasiskolino iš New Yorko \$4,500,000 kad atlaikyti bedarbę.

Syntetiska oda ir guma padirbtos iš mielių, glicerinos, smalos ir vandens.

Sutartis padaryta tarpe Belgijos verpyklų kompanijų ir darbininkų. Darbininkai gaus tokias pat algas kokias gaudavo sausio mėnesį 1920. Verpejai priėmė 13 nuoš. mažiau, audėjai ir kiti gaus nuo 18 iki 20 nuoš. mažiau negu gavo pirma.

Pagal Britų oficialius rekordus, tai per 1920 m. 261 žmogus užmušta ir 466 sužeista per įvairius Su Fein'ų išsiveržimus Airijoje. O kiek stubų sudeginta ir sunaikinta ir kitokių nuostolių padaryta per tą sunkią ainių kovą už neprigulmybę.

BLĖTŲ DARBININKAI PRIIMA SUMAZINTAS ALGAS.

Columbus, O., liepos 13. — Apie 35,000 blėtų darbininkų savo konferencijoje sutarė priimti sumažintas algas 10 nuoš.

Darbininkai streikavo nuo liepos 1 d. Jie jau liepos 1 d. turėjo konferenciją Atlantic City, bet ten jokie būdu negalėjo su darbavais susitaikyti. Dabar visi grįžta darban.

MOTERYS REIKALAUJA DIDESNIŲ ALGŲ.

Suv. Valstijų valdžia samdo 36,000 vyrų ir 32,000 moterų, vien tik Columbus distrikte. Moterų algos mažesnės ant \$200 negu vyrų. Moterys nusiskundžia kad gauna permažai ir reikalauja kad algos būtų pakeltos. Sakoma geriausi darbininkai moteris negauna daugiau kaip \$2,000 į metus; vyrai gauna \$5,000 ir daugiau.

SV. TĖVAS DŽIAUGIASI HARDING'O KONFERENCIJA.

Roma, liepos 16. — "Osservatore Romano" Vatikano organas, labai džiaugiasi Hardingo šaukiama nusiginklavimo konferencija. Laikraštis patėmija kad Harding dabar tą daro, ką Sv. Tėvas buvo įnešęs 1917 m.

"Sv. Tėvas džiaugiasi, kad Jo malda bus išklaušta," laikraštis užbaigia.

NORĖJO NUŽUDYTI PILSUDSKĮ.

Lenkų vadas žmogžudžių rankose.

Copenhagen, Danija, liepos 15. — Susekus planus nuversti lenkų valdžią Varšuvoje, Pilsudskis, vyriausis lenkų kariuomenės vadas norėtas nužudyti.

Keleta vyrų įėjo į Pilsudskio butą šovė į jį, bet nepataikė.

ALIJANTAI PRITARIA.

Alijantai sutinka dalyvauti prez. Harding'o kviečiame konferencijoje.

Londonas. — Didžioji Britanija, Prancija ir Italija su džiaugsmu priima prezidento Hardingo kvietimą dalyvauti konferencijoje, kurioje bus kalbama apie nusiginklavimą arba apribavimą ginklavimosi. Didžiosios Britanijos ministrai pirmininkas Lloyd George atstovų bute savo kalba davė suprasti, kad Britanija, kaip ir Hardingas, geidžia padaryti šį sumanymą naudingą.

TURKAI ŽUDO GREKUS.

82 kūnai, vyrų, moterų ir vaikų atrasta upėje, Mažojo Azijoje.

Samsun, Mažoji Azija, liepos 15. — Turkijos nacionalistai žudo grekus be pasigailėjimo. Nacionalistai sako, jie nužudė juos, kad atsilųginti už grekų padarytas skriaudas Ismide.

AR AUSTRALIJA BUS "SAUSA"?

Chicago, liepos 15. — Ar Australiją ims Amerikos pavėzdį ir liks "sausu"? Kitą mėnesį Australijoje bus daromas "drive" kad padarytų ją "sausu."

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

ERŽVILKAS. — Mūsų žmonės karo metu tik nuo revizicijų tenkintė. Todėl dabar pusėtinai gyvena. Dabar būna Lietuvos valdžios revizicijos. Mūsų valdžios nėra taip didelės, kaip vokiečių, bet girdisi nepasitenkinimų iš laikinių dalykų revizicijos reikale. Kai vokiečiams nuveždavo reviziciją, tai žmonės labai greit atleisdavo. Kartais furmankų eilių eilės būdavo. Tai pora vokiečių žandarų kai bematant atleidžia visus. O dabar prie lietuvių, tai yra visokių "pišorių" ir prailiko žmonės ilgai. Kartais žmonės net kyšius duoda, kad greičiau paimtų reviziciją ir paleistų namo prie darbo. O žiemą buvo toks atsitikimas, kad salčiuose buvo pareikalauta bulvių. Žmonės jas turėjo vežti į Tauragę ir ten jų greit nepaėmė. Tai vežimuose ir susalo, o kitiems bulvės susalo kelyje. Nuvažiavus su revizicijoms į Tauragę neretai žmonės prisieina namo kvoti. Birželio mėn. pradžioje š. m. buvo pareikalauta šieno. Kareiviai buvo pasiūti po kaimus apžiūrėti, kas turi šieno. Tai nuo turinčių ir imta. Reviziuotą šieną reikia vežti į Dirvonų dvarą, kur jis presuojamas ir bus gabentas į Libiškių geležinkelio stotį. Čia vėl valdininkų, neišmintingumas, nes nuo Dirvonų dvarą iki Libiškių stoties bus apie 12 o gal ir daugiau versų. Juk žmonės bus verčiami vežti. Negalime suprasti kodėl valdžia nepaskyrė šieno suvežimo punktą arti Libiškių. Antai Smadrių dvaras yra arti tos stoties ir ten reikėjo padaryti suvežimo punktą.

Erzvilkiškis.

VARLAUKIS, Tauragės apskr. — Čionai sodiečiai pusėtinai gyvena. Kur Reimeikis, kurs dabar tėviškę Skliaušiuose išisi, yra apvažiavęs didelį Lietuvos plotą ir sako, kad niekur tokių užderėjimų nematęs, kaip šioje apylinkėje. Nors mūsų žmonės nelabai griebsi laikraščius, bet tai nėra ženklas, kad mokslo ir apšvietos svarbos nesuprasti. Štai prasidėjo mokyklos statymas. Tai žmonės su nepaprastu uolumu aukauja mokyklai. Žmonės sako: "Ko, ko, o mokyklos mums būtina reikia ir be jos nebūsimė." Statoma ant bažnyčios žemės ir patogioje, augštoje, sausoj vietoje. Būs dailūs namai. Remia mokyklos statymą ir bajorai. Ikšiol Varlaukis buvo Baltųjų filija. Dabar paverčiama į parapiją. Pašto nėra. Šnekama apie įsteigimą bent pašto dėžutės. Organizacijų dalyke tai gyvename kaip prieš karą.

Buvusis Amerikietis.

KYBARTAI. — Turiu širdingą ačiū už smagų ir naudingą darbininkams laikraštį "Darbininkas". Turiu ačiū redaktoriams ir leidėjams — būtent Amerikos Lietuvų Darbininkų Sąjungai už pasirūpinimą išleisti tokį gerą darbininkams laikraštį. Geidžiu, kad jis kuoplačiausia pasklistų po Amerikos ir Lietuvos darbininkus. Pas mus yra darbininkiškas judėjimas, kuris sueina į Darbo Federacijos skyrių. Prie šios progos maloniai prašau "Darbininko" leidėjų ir apskritai Amerikos lietuvių darbininkų prigelbėti mums su literatūra. Lietuvos žmonės mėgsta pasiskaityti, bet labai šykšti pinigų laikraščiams ir knygoms. Žinoma daugelis neišgali užsisakyti laikraščius. Malonėkite mums siųsti tad gerų knygų ir laikraščių. Aš esu nariu L. Darbo Federacijos ir galite ir suareštydinti. Suareštydinti mano vardu. Gavę tai ir jo draugas. Per Jurbarką ir per Eržvilką gabenama Skaudvilėn. Žmonės gavo progos atsikoršyti tiems Blindos legionieriams, Vienas pripuolęs antausin taip trenkė, kad iš antros ausies pūstėlėjo kraujas. Lithuania.

NEMAKSČIAI. — Pas mus yra du amerikiečių išaugę po krantuvę. Daugiausiai, kad gerai vyks. Nesigaili grįžę Lietuvai. Pas mus po visą apy- rda daug šneka apie ame- rikiečių grįžimą Lietuvon ir teigimą visokių fabri- kų, fabrikėlių. To visi laukia. Yra aptieka, kurią val- dieta lietuvių. Draugijų ir or- ganizacijų kaip ir nėra.

Laiškaščių Skaitytojas.

STULGIJAI. — Mūsų pa- rapijoj klebonauja kunigas Spudus. Prieš jį buvo kun. Skinderis, labai garsus sa- vo sumanymais, o dar gar- cesinis sumanymų vykinto- jas. Kai pažūrį sumany- mus ir jų vykinimus, tai pa- bejojį ar nesirgo kun. Skinderis kokia nors pro- liga. Gerai prieš karą kun. Skinderis užsima- statyti milžinišką bažnyčią to- lokai nuo senosios bažnyčios. Toki didelę bažnyčią pritikty Vil- nini ar Kaunui, tik Stul- gių mažutei parapijai. Tad tai bažnyčiai statyti buv- žebrovota visur — ir po ki- tas parapijas. Dabar baž- nyčia stovi neva išbudavota. tik didžiojo bokšto triukšta. Iš tolo gražu pažūrėti, bet priėjus pamatai, jog plytos iš sienų krinta lauk, balan- džiai mažai trinkelėjimu iš- mūšinėja langus ir laisvai lakioja bažnyčioje. Milži- niškos sumos reikia, kad tą bažnyčią pabaigti statyti ir su- laikyti nuo griuvimo. Tuo tarpu jau klebonija baigia pūti. Karo metu kun. Skin- deris buvo užsima- gimnaziją statyti. Papras- te vokiečių leidimo. Vokiečiai patraukė pečius ir pasakė kad šiais laikais nei Vokie- tių panašų budavoni ne- stato. Kaip girdi galima tą daryti mažoj Lietuvos para- pijoj. Ir nedavė leidimo. Ta- da kun. Skinderis tuoj be jokio leidimo žemoje, drėg- noje vietoje, tikroje baloje suvarė žmones statyti iš ne- degtų plytų, be akmeninio pamato koki tai budinka. Vokiečiai tą pamatą klausia kunigo, kas čia bus. Tasai atsako, kad tai pirtis. Ge- rai, sako vokiečiai, bet gi- rdi vos so gross? (kodėl taip didelė?). Tai girdi bū- sianti visai parapijai. Tuo tarpu žmonės sako, kad tai būsianti gimnazija ir pradėjo išanksto imti mo- kesčius nuo tėvų, kurie ža- dėjo leisti vaikus gimnazi- jon. Bet jau bestatant sie- nės — emė leisti. Pradėta ramstyti, surakinėti. Pa- galios pavyko ir gontų sto- gas uždėti. Viduje pastaty- tas pečius tuoj griuvo. Da- bar „gimnazija“ teberiošo tuščia. Išrodo it dvaro dar- zinė. Pamate su lazda per- sieną lengvai galima per- durti ir bile valanda visa „gimnazija“ gali griūti.

Amerikietis.

TELŠIAI. — 26 d. gegu- žio čia įvyko gerb. Vydmio (kuris 23 d. balandžio š. m. Telšius mokytojauti gim- nazijon parvažiavo) rengia- mas vakarėlis. Daug maty- ti pastangų ir trifuo jis pa- dėjęs lošėjams rūpiti atliki- mai, kurie savo darbą atli- ko kuopnikais, vienas iš jų, būtent: Artojas (kara-

laitis) — A. Tilenis, ištikrų reikalingas pagyros dėlei savo gabumų, scenoje. Veik- kalas Vydmio „Zvaigždžių Takai“, drama 3 aktuose, tai nepaprastas incidentas Tel- šiuose. Šitas teatras tai pirmas, kuris paliko šoki- toki meno antspūdį atsilan- kiusiems svečiam. Pažymė- tina, kad pirmas Telšiuo- se punktuolus teatras. Ka- dangi šokių nebuvo, tai publikos neperdaugiasiai, matyt kad mūsų jaunimui šokiai tai brangiausias ob- jektas, nežūri jie kas kil- nu, gražu ir moksliška, ko šitas vakarėlis buvo perpil- nas. Kupinas slėpinių vei- kalas vertė kiekvieną gal- voti ir mąstyti, kas mokslo žmogui yra sveikiausia. Ži- rint paviršutiniai drama iš- rodė pasakiška, bet kaip ir patsai autorius buvo pasa- kęs: pagalkovite ir tėmyki- tas, nes šitas veiklas nori- jums ką pasakyti. Ir ištik- rų jis logiškai pasakė, ką ieškojo tą atrado... Scena nors nelabai atitiko realybei bet jį domės nekreipta. La- diausiai publika stebėjo- si paskutiniuoju veiksmu; teista rodėsi kad iš artojaus tojosi karalaitis, iš pieme- itis — karalaitis. Čia tai r patėmyjo kiekvienas, kad slėpinių reziumė būta. Lei- žiantis paskutiniojo veiks- no uždangai, net salė plyšo nuo ypatingo triukšmo; kiekvienas ypatingame en- uizazme plojo, trypė, sau- sė valio, bravo! ir t. p. Au- roriui gi, ant scenos pasiro- žius prasidėjo vėl naujas e- vergingas rankų plojimas, vacija ir linkėjimai auto- rinui, Vydmui. Po to mer- gaitės apkrovė jį gražiausio- nis gėlių palmomis. Po vi- jų triukšmų, gerb. Vydmus atvarkęs savo išmokintą nokinių chorą, padainavo seletą patriotišką dainą. Po laimavimo ir baigėsi šitas e- tras, publika dar naujų ausnų pasiėmusi ir kupina ntuziazmo aplėido salę! Kad mūsų Teatras šitokiais veikalais visada rodytūsi vi- nomenei, tai drasiai galėtų pasakyti, kad Lietuva pa- sieks tokio meno laipsnio, toks buvo Graikijoje Perik- lo metu, bei Romoje Au- gusto metu. Daugiau tokių veikalių Teatruose!

Grigas Valančius.

VIEKŠNIAI BAŽNYČIA.

Prieš karą Vieksnių baž- nyčia savo puošnumu ir di- dumu garsi buvo visoj Že- maitijoj. Vieksniečiai tai- singai didžiavosi savo šven- tykla. Tačiau bausis ka- ras padarė vieksniečiams ir jų mylimai šventyklai tą, ką daugelimi Lietuvos miesteliu yra padaręs. Iš vienos pusės Ventos palei Vieksnius buvo rusų frontas ir apkasai, o antrojo pusėj Ventos buvo vokiečių frontas. Iš vokie- čių armotų krito šūviai į Vieksnius ir sudegino mies- telį ir padegė bažnyčią. Vis- kas, kas iš medžio buvo pa- daryta prarijo ugnelė. Liūd- nas, gaudus vaizdas liko iš puošnios bažnyčios. Per vi- są laiką mūras kiokojo ir griuvo nepagadų užgauna- mas. Viduje grūvėsių krū- vos vasaromis apželdavo žo-

le. Pagalios nuo šv. Velykų š. m. neapsakomam vieks- niečių džiaugsmui užvirė a- pie grūvėsių bažnyčią at- statymo darbas. Darbas eina taip greitai, jog Vieks- nių parapijos gospadinės ieško gero versio pianti ant šv. Jono ir kelti meistrains balių, nes meistras pasakė, kad tada jau ant bažnyčios kabus vainikas — bus pasta- tyti kazylai. Rudeniop vieks- niečiai tvirtai tik įžengti atstatyti šventyklą ir grūvėsių užgiedoti: „Dievas mūsų Gelbėtojas.“

Kaip čia taip sakant ste- būklingu būdu galėjo tas darbas užsiedėti ir tęstis? Pirmai prieš pat šv. Kalė- das į Vieksnius atvyko nau- jai paskirtas klebonas kun. Dzidorius Gudavičius. Nau- jasai vieksniečių dvasios va- dovas pasveikindamas pamokė- la pasakė šv. Kalėdų dienoj. Sukėlė žmonėse viltį, užde- gė entuziazmą, tikėjimą į Dievo Apyeizdą. Pasakė, kad kitas šv. Kalėdas švęsi- me atstatyti šventyklą.

Klebonas kun. Dzidorius Gudavičius atvykęs į Vieks- nius parapijos kasoj rado 12.000 auksinų skolos, o baž- nyčios atstatymui medžiagos nei rykštės. Nežūrint jai, ir nežūrint toliau, kad žie- ma buvo be sniego, be šlapų kelio, be gerų ratų kelių me- džiaga tapo sugabenta ir nuo šv. Velykų Vieksniuose at- sidarė tikras fabrikas. Ant klebonos daržo nuo anks- tybo ryto iki vėluso vakaro čaška lėptų, apie bažny- čią pyška kirviai, kaltai ir kiti instrumentai.

Pirmutinės atkos šven- tyklos atstatymui pasipylė iš vargšų bežemių ir maža- žemių. Bet gražiai pasirodė ir parapijos turtininkai- dvarininkai. P-lė T. Gru- žauskytė, Santėklų dvaro savininkė aukuoja visą me- džio medžiagą. Aukuoja dvarininkas Kondratavičius (garsaus Kondratavičiaus Širokoniolio brolėnas ir Pa- virvyčio dvaro savininkas Nagurskis.

Piniginių aukų įplaukė arti 100.000 auksinų. Tai tik trečdalis reikiamosios sumos. Gerieji vieksnie- čiai uoliai remia bažnyčios atstatymo darbą. Kuogrei- čiausia nori pradėti Aug- šeiausįjį garbinti patogioji, gražioji šventykla. Nori, kad toji šventykla, kur ga- vo pirmuosius sakramentus gauti jį ir paskutinį patar- namą.

Čia turiu atkreipti domą vieksniečių Amerike esan- čių. Iš Amerikos teatplau- kė tik žiupsnelis, tik apie 5.000 auksinų. Vieksniečiai Amerikoje neprivalo apsi- leisti. Jūsikių sujudimas čia Lietuvoj tepaakstina prisidėti aukomis prie atsta- tyto šventyklos, kurioj bu- vote krikštyti ir kitus sak- ramentus priėmėte. Veik- lesnieji vieksniečiai tepasi- darbuoja nerangųjų saviš- kių tarpe. Aukos siųsti kle- bono arba Parapijos Tary- bos vardu.

Bažnyčios atstatymo dar- bas yra vedamas architekto Landauskio, kurs statė baž- nyčią Akmenėj, Jurbarkė, Vilkijoj, Godune ir kitur. Pr. Gudas.

GRIZTA AMERIKA.

Jei nepermatomų klūčių nebus, tai seserų Kazimie- riečių Motina Marija su p-lė Kotrina Antanaityte birželio 22 d. išplauks laivu New Amsterdam į Ameriką. Gerb. Motina su būriu sesė- rų kazimieriečių prieš kelis mėnesius buvo atvykusios į kabus vainikas — bus pasta- tyti kazylai. Rudeniop vieks- niečiai tvirtai tik įžengti atstatyti šventyklą ir grūvėsių užgiedoti: „Dievas mūsų Gelbėtojas.“

Kaip čia taip sakant ste- būklingu būdu galėjo tas darbas užsiedėti ir tęstis? Pirmai prieš pat šv. Kalė- das į Vieksnius atvyko nau- jai paskirtas klebonas kun. Dzidorius Gudavičius. Nau- jasai vieksniečių dvasios va- dovas pasveikindamas pamokė- la pasakė šv. Kalėdų dienoj. Sukėlė žmonėse viltį, užde- gė entuziazmą, tikėjimą į Dievo Apyeizdą. Pasakė, kad kitas šv. Kalėdas švęsi- me atstatyti šventyklą.

Klebonas kun. Dzidorius Gudavičius atvykęs į Vieks- nius parapijos kasoj rado 12.000 auksinų skolos, o baž- nyčios atstatymui medžiagos nei rykštės. Nežūrint jai, ir nežūrint toliau, kad žie- ma buvo be sniego, be šlapų kelio, be gerų ratų kelių me- džiaga tapo sugabenta ir nuo šv. Velykų Vieksniuose at- sidarė tikras fabrikas. Ant klebonos daržo nuo anks- tybo ryto iki vėluso vakaro čaška lėptų, apie bažny- čią pyška kirviai, kaltai ir kiti instrumentai.

Pirmutinės atkos šven- tyklos atstatymui pasipylė iš vargšų bežemių ir maža- žemių. Bet gražiai pasirodė ir parapijos turtininkai- dvarininkai. P-lė T. Gru- žauskytė, Santėklų dvaro savininkė aukuoja visą me- džio medžiagą. Aukuoja dvarininkas Kondratavičius (garsaus Kondratavičiaus Širokoniolio brolėnas ir Pa- virvyčio dvaro savininkas Nagurskis.

Piniginių aukų įplaukė arti 100.000 auksinų. Tai tik trečdalis reikiamosios sumos. Gerieji vieksnie- čiai uoliai remia bažnyčios atstatymo darbą. Kuogrei- čiausia nori pradėti Aug- šeiausįjį garbinti patogioji, gražioji šventykla. Nori, kad toji šventykla, kur ga- vo pirmuosius sakramentus gauti jį ir paskutinį patar- namą.

Čia turiu atkreipti domą vieksniečių Amerike esan- čių. Iš Amerikos teatplau- kė tik žiupsnelis, tik apie 5.000 auksinų. Vieksniečiai Amerikoje neprivalo apsi- leisti. Jūsikių sujudimas čia Lietuvoj tepaakstina prisidėti aukomis prie atsta- tyto šventyklos, kurioj bu- vote krikštyti ir kitus sak- ramentus priėmėte. Veik- lesnieji vieksniečiai tepasi- darbuoja nerangųjų saviš- kių tarpe. Aukos siųsti kle- bono arba Parapijos Tary- bos vardu.

Bažnyčios atstatymo dar- bas yra vedamas architekto Landauskio, kurs statė baž- nyčią Akmenėj, Jurbarkė, Vilkijoj, Godune ir kitur. Pr. Gudas.

IVAIRUMAI.

Obuolių rūšių pasaulyje yra arti 1.500. Obuoliai la- bai sveika darbininkams sė- dinčio darbo. Gerai išnokus obuolis suvirškinamas ir pu- santros valandos.

Senovės egiptėnai pirmie- ji pradėjo kepti raugintą duoną. Nuo jų ta būda pa- smė graikai, nuo graikų ro- mėnai, o pastarieji prapla- tino tą būdą duonos kepimo po visą Europą.

Sviestas jau žinomas bu- vo senovės žydams. Seno- vės graikai ir romėnai taip- gi žinojo sviestą, bet valgiui nevartojo, o tik kaip mos- tų vartojo. Šiais laikais da- nai yra pagarsėję kaip ge- riausio sviesto gamintojai.

Kaip rūkymo, taip ir gu- mos maumojo išradėjai buvo indijonai. Jie maumo- jo gumą tada, kada trokš- davo, o neturėdavo vandens. Tai gumos maumojimo ban- dydavo troškulių sumažinti.

Prieš plovimą vištą reikia alkinti bent vieną parą. Pa- piauta reikia tuoj nušėti ir kaip kitų gyvulių mėsa reikia aušinti prieš virimą.

Saldytuvai (cold storage) pradėta varuoti nuo 1860 m. Saldytuvų išradimas revo- liucija padarė valgomųjų daiktų prekyboj.

Suv. Valstijose per me- tus žuvies pagauama upė- se, ežeruose ir jūrose 2.500.000.000 svarų. Žuvis yra veik taip maistinga, kaip mėsa ir daugiau negu per- pus pigesnė.

Gazų išrado skotas Wil- liam Murdoch 1792 m. ir i- taisė gazo šviesą savo na- muose mieste Edinb. 1798 m. Murdoch itaisė gazo ap- švietimą mieste Birmingham, Anglijoj, Soho Engine dirbtuvėse. Pirmą gazo dirb- tuvę Amerike įsteigta 1812 m. mieste New Port, R. I. Pirmą gazo kompaniją ap- šviesti gatves įsteigta Balti- morej 1816 m., Bostone į- steigta 1822, o New Yorke 1823 m.

Riešutų į Suv. Valstijas kasmet įgabena už apie \$10.000.000.

Bulvės pirmą kartą iš A- merikos į Europą atgaben- tos 1565 m. Tais metais Sir John Howkins jų atgaben- o Airjon, Sir Francis Drake bulvių atgabeną pirmą sy- kių į Angliją 1585 m., bet jos prasiplatino po visą Eu- ropą tik 18-tame šimtmet- je.

Tas labai patogus užkan- dis sandvičių vadinamas iš- rastas visai netikėtai. Angli- joj gyveno viduryje 18-to šimtmečio Earl of Sand- wich. Jis nesvietiškai mėgo kiotomis lošti. Kartą nen- rėdamas del valgio per- traukti grojo, tarno papras- t atnešti ploną smotą mė- sos tarp dvių riekių duonos, taip kad jis galėtų valgyti be torielės, be šakelės ir tėti lošimą. Gardu- mas ir patogumas taip pati- ko, kad jis tarnui paliėpė daugiau tokio užkandžio pataisyti del visų lošėjų. Iš- radimas visiems taip patiko, kad tuoj pasklido po apylin- kę ir pagalias po visą pasa- li, o išradimas pavadintas išradėjo vardu.

KAS LIETUVIŲ PRAZIURETA.

Visokių rūšių bendrovių susitvėrė tarpe Amerikos lietuvių delei Lietuvos atsta- tyto. Bet dar vienos trūk- ta. Man didelė įstaba del- ko Amerikos lietuvių neat- kreipė atydos į Lietuvos miško prekybą bei pramonę. Miškas tai Lietuvos maigos. Įtiesių, tokį išpūdį aš ga- vau, kada važiauvau Nemū- nu iš Jurbarko į Kauną ir iš Kauno į Alytaus miestelį. A- belnai išsireiškiant Nemū- nas nuklotas medžiais nuo Alytaus iki Jurbarko viena tiesiogine ir begaline paklo- de. Vaziuokie pavasari, va- žiuokie vasarą ar rudenį vis Nemunu plauki ilgų tarp- miškiu.

Bet kas tą miško prekybą varo? Varo tie, kurie barz- dų neskuta. Milijoninė a- pyvarta pasidaro Jurbarko muitinėj per mėnesį laiko, i- mant valdžiai tik nuošimti- nį muitą. Todel man klau- simas kila delko niekas iš A- merikos lietuvių nesirengia užsiimti miško prekyba. Be- rods, rodos yra Amerikoje vienas ar kitas lietuvis, ku- ris yra baigęs miškų ir me- džių specialiską mokyklą. Turėtų Amerikos lietuvių daugiaus atkreipti atydos.

Dabar nėra jokios kliūties lietuviams užsiimti miškų. Viena ar dvi bendrovės jau pradeda darbuotis prie miško. Yra dar vietos delei dešimties ar dvidešimties bendrovių ir yra gero ir sveiko uždario toms bend- rovėms miško srytyje.

Čia tik yra kalbama apie miško išvežimą. Bet medžio išdirbystėje yra tiek uždar- bio, kiek yra Amerikoje. Imkime vežimų išdirbystę. Ūkininkai laukia po du me- tu vežimo padirbant. Lau- kia taip kad kitas duoda ky- sius račiui, kad pastarasis greičiaus dirbtų jam vežimą. Reikia džiūti visokių rūšių. Štai vasarą atėjo. Ūkinin- kiai reikia vežti uogas, rei- kia vežti daržoves, ir kitus sodno vaisius. Jis neturi i- ką sudėti ūkio produktų.

Pagalimas tiksliausiai nau- jų namų yra statoma šių vasarą. Reikia triobas gristi. Žmonės kelias savaites turi dirbti kol prirengia grindims medėg ir taip to- ki nėra kaip mašinos pa- dirbt. Reikia langinių, durų, langų. Bet reikia taip daug kad sunku yra ap- skaitliuoti. Atsistato mies- teliai, atsistato ūkininkai, statosi kareiviai gavę nuo valdžios žemę. Visiems rei- kia medžio dirbinių. Todel Amerikos lietuvių pamisly- kite apie miško pramonę.

Agronomas D. Pratapas.

PRANCJA KALTINA VO- KETIJOS TEISMUS.

Kaltinami karo kriminalai, kurie buvo pašaukti teisman į Liepsic, paleisti.

Prancijos reprezentams įsakta grįžti atgal.

Paryžius. — Palinosavi- mas generolo Stengu, kuris kaltinamas kad laike mišio jis įsakė neimti belaisvių,

bet visur sušaudyti, sukle- nemažai diskusijų Europoj. Prancijos piktumas grei- čiausia buvo išreikštas. Aristide Briand, tuoj įsakė Prancijos reprezentams, ku- rie dalyvavo Liepsico teis- me, sugrįžti Prancijon. Sa- koma, kad Prancijos repre- zantai ne tik nieko negalėjo daryti, bet buvo vokiečių pajaukti. Prancija atsisai- ko dalyvauti Liepsico teis- me, ir Vokietija gali bausti arla palinosuoti karo kri- minalistus, Prancija to ne- atbos.

Vienok tas nereikia kad Prancija tame dalyke nieko nedarys. Prancija svarstys kaip su tais vokiečių krimi- nalistais pasielgti. Vokieti- ja matyt ne tik nemori baus- ti kaltininkų, bet už juos stoja.

Daug apkaltintų.

Nors Vokietijos teismuo- se hūk tai teisė apkaltintus, bet alijantai nei Britanijoj nei Belgijoj neteisė vokiečių kriminalistų. Pagal Ver- sailės Taikos par. 228, Vo- kietija turi atiduoti kalti- ninkus. Buvo nutarta lai- kyti teismą Vokietijoj, mie- ste Liepsic, bet pasirodo kad vokiečiai gali taip nuteisti kaip jie nori. Žinoma ali- jantai ant to nesutiks ir kal- tininkų pareikalau iš Vo- kietijos. Prancija kaltina 334 vokiečius, Anglija 100, Belgija 265, Italija 29, Lenkija 53, Rumunija 41 ir Jugoslavija 4.

Daugelis ypatų mano, jog sveikatos užlaikymas neuž- simoka. Bet sveikatos už- laikymas užsimoka gydyto- jui ir duobkasiu, sako Suv. Valstijų Viešos Sveikatos Biuras. Būk sanitarišku; ieškok sveikatos pirm negu reikalauai.

DYKAI!

FONTANINĖ
PLUNKSNA VERTES
\$1.50.

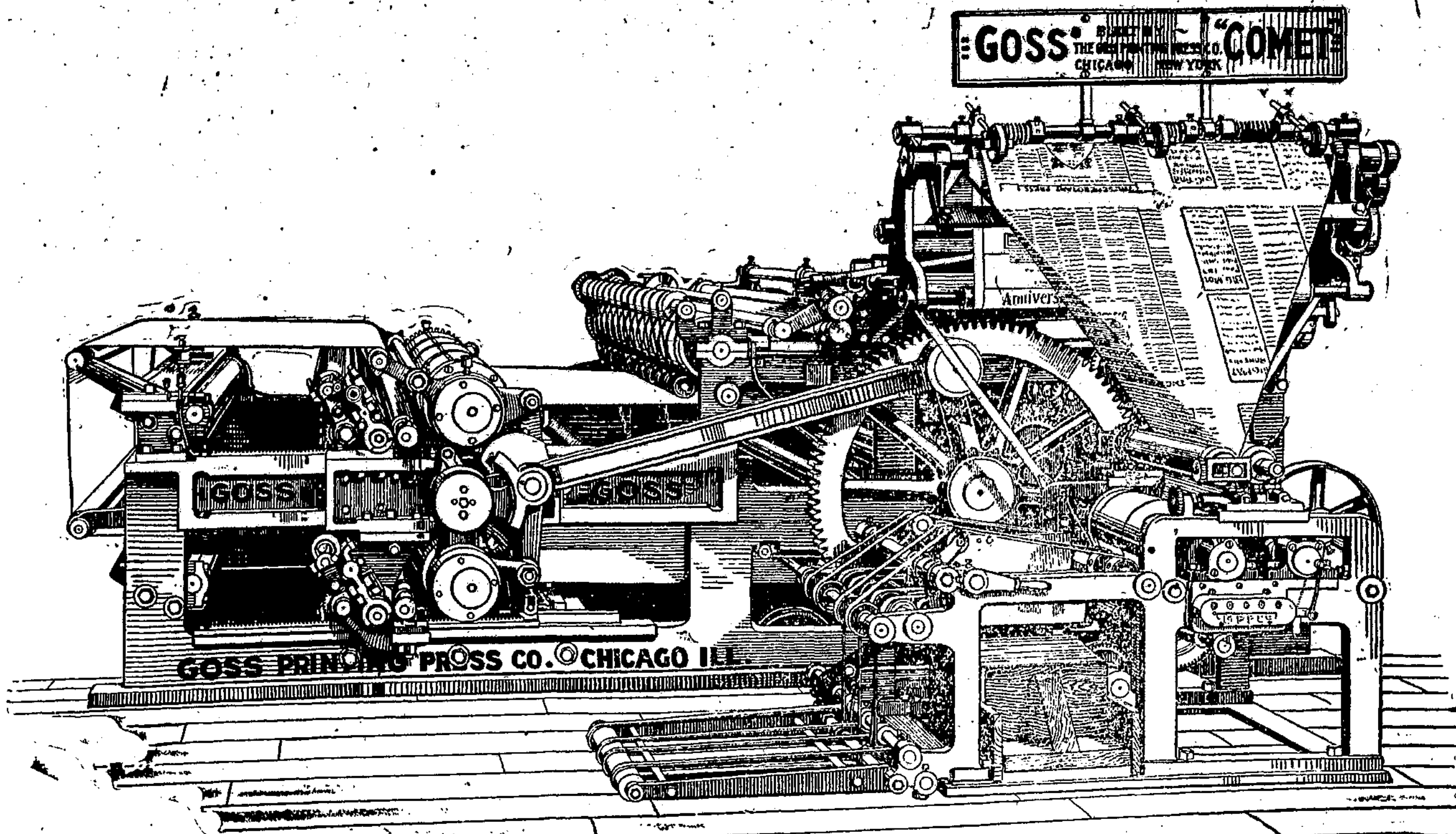
Visiems, kurie tik užsirašys, arba at- naujins „Darbinin- ko“ prenumeratę ant dvių metų ir užsimokės \$4.00 člo- nai Amerikoje, arba Lietuvoje ir užsimo- kės \$5.00, gaus gra- žią FONTANINĖ PLUNKSNĄ dova- ną. Šis dovanų lai- kas tęsis nuo Birže- lio 1, 1921 iki Rug- pjūčio 1, 1921.

Kreipdamiesi vi- suomet adresuokite: „DARBININKAS“ 366 Broadway, South Boston, Mass.

PASARGA: Ši dovana bus duodama tik vienam kuris už- simokės už prenumeratę, ar- ba užsimokės už keno nors kaip tai Lietuvoje. Agentai arba už prikalbinimą dovaną negaus, nes dvių metų plunksnų už vieną prenumeratę duoti negalima.

„Darb.“ Adm.

VISUS SPAUDOS DARBUS PAVESK "DARBININKUI" ATLIEKAME GREIT, GERAI IR PIGIAI

NUO KOVO 26 d. š. m. "DARBININKAS" SPAUŽDINAMAS NUOSAVIOJE NAUJAI ĮRENGTOJE MODERNIŠKOJE SPAUSTUVEJE SU ŠIA MAŠINA.

BUK SKAITYTOJŲ LAIKRAŠČIO "DARBININKO". UŽPRENUMERUOK "DARBININKĄ" I LIETUVĄ

Iš Lietuvos.

IS STEIGIAMOJO SEIMO.

89 posėdis 1921 m. Gegužio 6 d.
Posėdžio pradžia — 9 v. 45 m.
ryto Pirmininkauja St. Seimo
pirmininkas Stulginskis.

Pirmuoju punktu, tęsiama to-
liaus žemės reformos klausimu
bendros diskusijos.

Račkauskas (s. l. d.) mano,
kad įstatymų tiksliaus būtų
buvę svarstyti dalimis, k. t. žemės
paėmimas dalinimas, atlyginimas,
atsilyginimas ir tt. Bažnyčių žemės
sūlo paimti be atlyginimo ir savo
pasūlymą stengiasi paremti argumentais,
kurį pačiam religijos moksle
stengiasi surasti, bet tai taip
nevykusi daro, kad ne tiksliai
dešinėje bet ir kairėje sukelia
juoko. Dvarų inventorijų sūlo
nusavinti, bet su atlyginimu.

Krupavičius (k. d.) Kad žemės
reformos klausimu St. Seime tiek
daug kalbama, kalbėtojas sakosi nei
kiek nesistebia, nes tai esą tiek
svarbus ir platus klausimas, kad ir
ilgai ir daug kalbant, jo išsėmti
negalima; stebisi tiksliai tu mi-
sų vusomenės srovė, kurios St. Seime
savo atstovų neturi, šio klausimo
supratimo menkumai ir pastangos
rodyti spūdoje, kad dar šis klausimas
esą nepribrendęs ir kad tie ponai
nežino to, kad žemės reformos
klausimas buvo jau tuomet pas
mums keliamas, kada dar nei manyte
nemanoma, kad jį risti teks mums
paties.

Krikščionių demokratų žemės
reformos klausimu nusistatymą
pranešdamas kalbėtojas pabrėžia,
kad kr. d.-ai kaip ir visame kame
vaduoja valstybės reikalais ir
krikščioniškos etikos dėsniais. Nuosavybės
k. d. supratimu, nėra tai gamtos
dėsnis, bet gamtos dėsniams nesiprieš-
inanti. Nuosavybė reikta skirti į dvi
kategorijas: vartojamąją ir produ-
kuojamąją — istorinė. Ši pastaroji,
socialiai ekonominių sąlygų gyvenimo
aplinkybių atsižūrint, ir pats jos
supratimas gali keistis. Didžiausiu au-
toritutu kr. d.-ais yra Leonas XIII,
kuris tiksliai visiškai nuosavybės
teisės panaikinimo neprileidžia.
(Bielinis s. d. iš vietos "Tai jums,
gerbiamieji, talmudai geriausia tinka,
nes mes, valstybės ir visuomenės la-
bo atsižūrėdami einame su gyvenimu,
— gi jūsų Marksas — jums amžinas ir
jo nuomonė, nei žmogaus prigimtis ir
teisės neatšūnėdami, akiai laikotės. Baž-
nyčioms yra autoritas, bet Bažnyčia ir
žmonių medžiaginių gyvenimų tiek
tesikiša, kiek to teisiybė ir teisingumas
reikalauja, gi paties gyvenimo sutvar-
kymą, palieka laisvais presti-
pačiam žmogui. Nuosavybė nėra
tai tikslas, bet tiksliai priemonė
gerovėti pasiekti. Mūsų laikais
galima yra tiksliai aprėžti nuo sa-
vybės, bet kolektyvizmas (komunizmas)
galimas yra tiksliai ten, kur yra tam
tikro ū. po, kaip pav., vienuolynuose
arba ten kur viešpatuoja bota-
tėms, kaip kad dabartinėje Ru-

sijoje, bet tai yra komunistinė
katanga. Savo išvadą išdėstius
kalbėtojas renia citatomis: iš
Leono XIII jo enciklikos "Rerum
novarum," iš sociologo
Matulajio disertacijos ir kitų
mokslininkų sociologų bei filo-
sofų.

Visą laiką soc. dem. nerimas
ir įvairiais iš vietų mto-
mais epitetais stengiasi kalbė-
toju traukti, bet kalbėtojas vi-
sus jų užmetimus taip rimtai,
jų pačių autoritais kaip Van-
dervelde ir k., atremia ir ilges-
niam laikui nuo išsiskikimų su-
laiko (iš dėsnių balsai į kai-
te "Vargšai, bent tylėtumė-
te!")

Toliaus, iš Amerikos, Angli-
jos, Prancūzijos, Belgijos, Sve-
dų, Danų, Norvegų ir kitų val-
stybių gyvenimo pavyzdžiais
išrodinėja vidutinio ir smulkes-
niojo žemės ūkio patvarumą bei
našumą viršenybę prieš didį.
Iš žemaičių priveda pavyzdžių,
kur smulkiam ūkyje pritaiko-
mas kooperatyvis žemės dirbtį
mašinų vartojimas.

(Laikui 1 val. pasibaigus, ki-
tais, kaip atlyginimas, paskir-
tymas ir kitais klausimais, išsi-
tarti nebegalėdamas palieka
tai sekančiai kalbą.)

Ralys (s. l. d.) Del žemės re-
formos girdi esu per daug sielo-
jamas, kad šį klausimą esą ga-
lima visai greitai išspręsti. Že-
mę iš dvarininkų atimti be at-
lyginimo, išdalyti ir viskas at-
likta. Sankiau esą su naujaku-
rių įgyvendinimu, ypač triu-
trobos gabenti ir statyti viet-
se kur jį reikia. Trosos staty-
ti reikia ne iš miško medžiagos,
kurios neužteksta, bet iš piges-
nės medžiagos, kaip molis ir
kiti.

12 val daroma 3 val pertrau-
ka. Po pertraukos:

Zitnevičius (valstietis maža-
žemis) Pirmoji eilėje reikia žemės
duoti savanoriams kariš-
kams, toliau mažžemiams, be-
žemiams ir dvarų darbinin-
kams. Dvarininkams už nusa-
vinamąją žemę atlyginimo duoti
nereikia; negalima esą ir žemę
be atlyginimo dalinti, kad žmo-
gus žemės gavęs jaustų, kad jis
jā savo trūsio įsigijo ir ją
mylėtų.

Del Bažnyčios žemių, tai kalbė-
tojas manimi, reikia į ku-
nigus žiūrėti vienodai kaip ir
į visus piliečius ir reikia
jems duoti tiek žemės, kad ga-
lėtų žmoniškai gyventi ir Baž-
nyčios tarnams žemės reikia
skirti. Soc. demokratas Plėkai-
tis, del darbininkų ir bežemių
iš Seimo tribūnos aimanuoja,
tuo tarpu, nuomininkai iš ūkių
yra pašalinami del to, kad prie
soc. demokratų partijos pri-
klauso. Simtaparis socialdemo-
kratų neva tai be žemių sa'o žemę
dalina ir iš varžytinių "teisingai"
parduoda, tuo tarpu jo paties vaikai
už tą žemę tokias įvairias kainas,
kad bežemiui tos žemės pirkti
nei manyti negalima; ir žemė
tenka soc-demok. vaikams so-
cialdemokratišku būdu.

Krupavičius (k. d.) sakė, pir-
mąs pertraukta kalba toliaus
tęsdamas del žemės maksimumo
normos sako, kad norma negali
būti absoliuti ir sulig gyven-
imo reikalavimų gali būti kei-
čiama, bet norma yra būtinai
reikalinga. Kabineto siūlomoji
norma iki 180 hek. yra per di-
delė ir delto nepriimtina; racio-
naliai kultūriniam ūkiui vesti
pilnai pakanka 80 hek. šitą, kr.
dem.-u siūlomąją normą ir rei-
kia priimti.

Atlyginimo principą atme-
tus, kas gali iš to išeiti, krikš-

čioniškųjų sociologų ir net so-
cialistų (Vandervelde ir kitų)
mokslininkų išvadomis ren-
damos priodo, kad atlyginimo
principas turi būti priimtas,
bet iš antros pusės turi būti
reikalaujama iš dvarininkų ir
už padarytas skriaudas atsiei-
sti.

Bažnyčios žemės turi būti
taikomas bendras žemės refor-
mos, įstatymas galima nebent
išimti tik seminarijų žemės,
kurį įstaigų išlaikymui valsty-
bė pilnai lėšų neskiria.

Baigdamas kalbėtojas krei-
piasi į kairę žodžiais: "Jeigu
norime žemės reformą pasku-
binti ir mūsų darbininkų var-
gus palengvinti, tai piroksilio,
raudonų vėliavų ir karstų zo-
džių, kas tiksliai betvarke kelia
ir reformos eigą trukdo imsi-
me mažiau varčioti, bet visomis
pajėgomis imkimės kuriamojo
valstybės darbo, kad savo gy-
venimą sutvarkytume taip kad
visiems būtų gerai gyventi, kiek
tai žemėje yra galima.

Daugiau užrašiusių kalbė-
tojų nėra; lieka paskutinis žo-
dis referentui; kurs, del to kad
iki posėdžio pabaigai maža lai-
ko beliko prašo jo kalbą atidėti
sekančiam posėdžiui. Referen-
to pasiūlymą priėmus, posėdis
baigiamas 2 val 10 min. po piet-
ų.

Sekandame posėdyje, gegužio
10 d. reikia mainyti, žemės re-
formos įstatymo projektas pir-
muoju skaitymu bus priimtas.

J. A.—kis
(Kauno "Laisvė")

90 posėdis 1921 m. Geg. 10 d.
Posėdį atidaro St. Seimo Vi-
cepirmininkas D.-ras Stangai-
nis, 9 val. 45 min. ryto.

Sekretorius Natkevičius prane-
ša įėjusius raštus; jų tarpe ir
senai laukiamas "Alkoholizma-
ms" gerimams pardavinėjimo
ir vartojimo normavimo bei už-

draudimo įstatymo projektas,
pasirašytas Lietuvos Katali-
kų Moterų frakcijos E. Gvil-
dienės, M. Galdikienės, V.
Mackevičaitės, S. Stakauskaitės
ir O. Račiūnaitienės. Gaila
tiksliai, kad šis, tiek skubotai rei-
kalingas išleisti įstatymas, liko
perduotas svarstyti net trims
komisijoms: Ekonominiai, Pi-
nansų — Biudžeto ir Savival-
dybių Administracijos.

Pirmuoju dienotvarkės pun-
ktu eina Valdžios atsakymai į
palklausimus.

Teisingumo Ministeris Karo-
blis, atsakydamas į St. Seimo
Skundų tardymo Komisijos pa-
klatusią del teisnuose bylų
vilkinimo aiškina, kad teismai
užversti daugybę bylų negali
jų greitai visų išspręsti. Tai-
kos Teisėjų nuovadų skaičių
padauginus, ir šaulių apygar-
dos teismai įsteigus, Minis-
teris mašo, kad bylos bū-
siančios daug greičiau išsprend-
žiamos. Neužgina M.-is ir to,
kad dažnai pasitaiko del tei-
simo įstaigų kanceliarijų apsi-
dimų bylos užsimeta.

Po to eina žemės reformos
įstatymo sumanymo I ju skai-
tymu svarstymo užbaigimas.

Žemės reformos Komisijos
referentas Ambrozaitis mano,
kad iš bendrųjų diskusijų ko-
misija ne ką tegalėjanti pasi-
naudoti, nes visų kalbėtojų bu-
vę permažai esminė įstatymo
pusė paliesta, Socialdemokra-
tai daro didžiausią pakliudą
taikindami žemės ūkiui tuos
pačius ką ir pramonėi dėsnius;
tuo tarpu kad tarp žemės ūkio
ir pramonės, net ir mašinų var-
tojimo, ir sandoriojo darbo
žvilgsniu, beveik jokio panašu-
mo nėra.

Kaip dar vieną didelių ūkių
silpnumo priežasčių nurodo,
kad did. ūkių žemės plotas per-
toli nuo ūkio sodybos būdamas
per daug jo apdirbimui pajėgų
smaudoja; ir jeigu laukas yra
nuo sodybos 500 metrų atstu-
tuomet grynasis iš jo apdirbi-
mo pelnas esą lygus O-ai. Del
už nusavinamąjį turtą atlygini-
mo, tai būc gėnytas nebent
del paties žodžio, nes jeigu ne-
atimama bet nusavinama, tai
žinoma kad ir atlyginama turi
būti. Atlyginimo principą prie-
mę turime pamato ir už kul-
tūrinės ir kitokio pobūdžio mu-
nos padarytas žalias iš dvari-
ninkų atsilyginimo reikalauti.

Del naujakurių už gautąją
žemę atsilyginimo tai šį klau-
simą ir jė dydį esą galima gin-
cyti ir keisti, nes tai nėra prin-
cipinis dalykas.

Del Soc. dem.-ų siūlymo žemės
reformos pravedimą pavesti
darbininkų taryboms (sovie-
tams) tai čia esą pasakyta tik-
tai agitaciniui tikslui, nes kas
nežino kuo vorto darbininkų
tarybos Rusijoje kur darbinin-
kų vien vardas tarybose teliko,
gi darbininkai ten tiksliai tary-
bų vargai. Net Angarietis sa-
kosi savo keliu esą Vilniaus
Dvinskian matęs, kad bolševikų
įsteigtuose dvarų darbininkų
tarybose viešpatuoja tie patys
dvarininkai, gi darbininkai esą
dang vargingesnėje padėty pas-
konisarus — dvarininkus negu
prie dvarininkų — buožį.

Sunkiausias esą tai naujaku-
rių finansavimo klausimas ir
šio klausimo kalbėtojai nieko
konkretaus nepasiūlo. Iš savo
pusės šio klausimo referentas
mano, kad Žemės Reformos Ko-
misijoje buvusi tos Ko-jos na-
rius Rimkos pareikšta mintis
naujakurių finansavimo reika-
lu apkrauti mokesniu dabartin-
tis, 9 val. 45 min. ryto.

Sekretorius Natkevičius prane-
ša įėjusius raštus; jų tarpe ir
senai laukiamas "Alkoholizma-
ms" gerimams pardavinėjimo
ir vartojimo normavimo bei už-
draudimo įstatymo projektas,
pasirašytas Lietuvos Katali-
kų Moterų frakcijos E. Gvil-
dienės, M. Galdikienės, V.
Mackevičaitės, S. Stakauskaitės
ir O. Račiūnaitienės. Gaila
tiksliai, kad šis, tiek skubotai rei-
kalingas išleisti įstatymas, liko
perduotas svarstyti net trims
komisijoms: Ekonominiai, Pi-
nansų — Biudžeto ir Savival-
dybių Administracijos.

Pirmuoju dienotvarkės pun-
ktu eina Valdžios atsakymai į
palklausimus.

Teisingumo Ministeris Karo-
blis, atsakydamas į St. Seimo
Skundų tardymo Komisijos pa-
klatusią del teisnuose bylų
vilkinimo aiškina, kad teismai
užversti daugybę bylų negali
jų greitai visų išspręsti. Tai-
kos Teisėjų nuovadų skaičių
padauginus, ir šaulių apygar-
dos teismai įsteigus, Minis-
teris mašo, kad bylos bū-
siančios daug greičiau išsprend-
žiamos. Neužgina M.-is ir to,
kad dažnai pasitaiko del tei-
simo įstaigų kanceliarijų apsi-
dimų bylos užsimeta.

skirtame posėdy, žemės refor-
mos įstatymas pirmuoju skai-
tymu liko priimtas. Šiuo klan-
simu kalbėjo net 33 kalbėtojai,
kurie pasakė 42 kalbas. Visose
kalbose matės didelio rūpesnio
ir noro, kad žemės reforma bū-
tų pravesta taip kad ir žemės
darbininkų reikalais būtų pater-
kinti ir valstybės reikalams ne-
pakenkti ir jos ekonominio gy-
venimo pamatus ne išgrautų.

Vieni tik lenkai dvarininkai
siūlo žemės reformą pačiai iš-
sėsti, leidžiant dvarininkams
laisvai žemės pardavinėti, kaip
tai pirmąs buvo. Socialdemo-
kratai ir gi siūlo žemę tiksliai
iš dvarininkų atimti, bet nie-
kam jos nebeduoti, bet pačiai
valstybei dvarininko vietoje
stojus toliaus darbininkus nu-
dotti, tiksliai įvedant dvarin-
kams discipliną.

Trečiuoju dienotv. punktu
s'arstyta Susisiekimo m-jos
etatus II-ju skaitymu; referen-
tas Jonas Vallokaitis (k. d.)
Atst. Krupavičius (k. d.) prie
atskirų punktų inesa pataisy-
bereikalingas aukštąsias etati-
nes vietas ir mažesnes, be ku-
rių apseiti galima, siūlydamas
išbraukti. Aukštąsios ir dali-
nai žemesnės vietas, Krupavi-
čiaus pasiūlymų — išbraukia-
mos.

Grinkevičius gelžkelių direk-
torius, prašydamas Krupavi-
čiaus pasiūlymus atmesti sako,
kad aukštąsias išmesti siūlo-
mas vietas išbraukus, tiesiog
nebūsiu galima dirbti (iš vie-
ty "keno naudai?") Atsistat-
dink; kiti galės! Užmesta Krup-
avičiui, kad būk jis asmeni-
niais tikslais vaduodamas sąvo
pasiūlymus daras.

Krupavičius (asmens klan-
simu) protestuoja prieš (Grinke-
vičiaus daromus jam užmetimu
tai esą nepamatytas priekul-
tas, nes jis aukštąsias Susis-
m-joje užimančias vietas asme-
nis ypatiskai nepažįstas ir pa-
tį p. Grinkevičių tiek tiksliai te-
pažįstas, kiek jį St. Seime ma-
tas. Toks nei kuo nepagrįstas
užmetimas esą tiksliai nedoras
užgavimas.

Grinkevičius pasiūlo kinde-
mas sakosi, kad jis visai nema-
nė, kad Krupavičius noris sa-
vo pasiūlymais jam pačiam
Grinkevičiui nemalonumų dar-
ryti, bet tiksliai spėjus, kad Krup-
avičius noris jam nepatinka-
nus a-menis prasaftinti.

Krupavičius (iš vietos). Tai-
gi vis tas pats lieka; sakau,
kad nepažįstu.

Susis. m-jos etatus antruoju
skaitymu priėmus, posėdis bai-
giamas 2 val. 25 min. po piet-
ų. J. A.—kis

"GERIAU VELIAU NEGU NIEKADOS."

Kadangi jau paskelbtas
dovanų laikas baigiasi, tad
gauname kasdien nemažai
laikų su užklaimais, nuo-
tų kurių prenumerata dar
nėra pasibaigus. Klausia
kaip ir kokiū būdu galėtų i-
sigyti skiriamą dovaną. Tad
kad sumažinus darbą ir iš-
laidas atsakinejimui į juos
atskirai, šiuniu praneša-
me, kad kurių prenumera-
ta nepasibaigus, gali atnau-
jinti išanksto ir gauti dova-
ną—fontaninę plunksną. Pa-
vyzdžiui, keno prenumerata
baigiasi gruodžio mėnesyje,
tai užsimokėjus dabar, lai-
kas skaitysis nuo tos dienos
kuomet prenumerata pasi-
baigs, o ne nuo tos, kuomet
užsimoka. Darbininkų Są-
jungai rūpi, kad krikščio-
nių darbininkų obalsis pa-
siekty kuoplačiausias darbo
žmonių minias, o ypač šiuo-
se laikuose, kuomet darbi-
ninkams susipratimas yra
užvis reikalingiausias.

"Darbininko" Adm.

Lietuvos Darbo Federacijos Susivaižavimas.

Birželio 12, 13 ir 14 d. Kaune įvyko Lietuvos Darbo Federacijos trečiasis susivaižavimas. Apie susivaižavimą į skyrius buvo pranešta gerokai iš anksto, o spaudoje buvo paskelbta tik prieš pat susivaižavimą. Taip pat paskelbta, kad L. Darbo Federacijos priešininkai, visokie bolševikuojantys elementai neturėtų progos pavyti kontr-akcijos. Prieš pat susivaižavimą, pernai apie L. Darbo Federacijos susivaižavimą gerai iš anksto buvo paskelbta. Tuo met raudonieji ėmė skelbti, kad kas tik vyks į tą susivaižavimą, tai jau negrįžtąs nužudytas. Suprantama, kad ne vienas pabūgęs nevažiavo.

Jau subotą birželio 11 d. ėmė atvykinėti delegatai ir delegatės. Buvo tai delegatai kumečių, bežemių, mažžemių ir miestų darbininkų. Susivaižavo nevisai šimtas žmonių. Moterų buvo arti 10. Kunigų buvo bene 3. Susivaižavimas buvo Liaudies Namų salėje.

Po pasveikinimų buvo pranešimai apie skyrių (kuopų) veikimą, sąlygas ir t. t. Kiekvienas delegatas kalbėjo po apie 10 minučių. Visame susivaižavime vadovavo ir žymia rolę išėmė St. Seimo nariai, atstovaujantys L. Darbo Federacijai.

REZOLUCIJOS:

Organizacijos reikalai. Trečiasis Darbo Federacijos susivaižavimas nusprendžia, kad neatidėliotinai būtų suorganizuota visose apskrityse iš Darbo Federacijos skyrių atstovų Apskrities Darbininkų Taryba arba Sekretariatas.

Galutinai išspręst vardui pavedama Vyr. Sekretariatai. Trečiasis Darbo Federacijos susivaižavimas nusprendžia, kad neatidėliotinai būtų suorganizuota visose apskrityse iš Darbo Federacijos skyrių atstovų Apskrities Darbininkų Taryba arba Sekretariatas.

Galutinai išspręst vardui pavedama Vyr. Sekretariatai. Trečiasis Darbo Federacijos susivaižavimas nusprendžia, kad neatidėliotinai būtų suorganizuota visose apskrityse iš Darbo Federacijos skyrių atstovų Apskrities Darbininkų Taryba arba Sekretariatas.

Statuto pertaisymo reikalais Trečiasis Darbo Federacijos susivaižavimas įgalioja Vyriausiąjį Sekretariatą mūsų organizacijos geresniam sutvarkymui pataisyti tuos statuto paragrafus, kurie to reikalauja, ar įvesti naujus papildymus.

Pinigių sutvarkymui susivaižavimas randa reikalingų:

a) įvest skyriuose pinigų rinkėjus, dešimtininkus, b) daugiau kreipti dėmesį į aukų rinkimą organizacijos reikalams; rengti tu tikslu pramogas, kurių pelnas eiti organizacijos reikalams, c) įgalinti V. Sekretariatą reikalui esant užtraukti vienkartinę paskolą ne daugiau 5,000 auks.

d) Apskrities D. Tarybos reikalams skyriai moka po 15 nuos. nuo skyrių narių mokesčių.

Mokyklų klausimai.

Lietuvos Darbo Federaci-

jos atstovų metinis susivaižavimas mokyklos klausimų nutarė:

1. Lietuvoje mokyklos privalo būti vedamos tiklybos dvasioje.

2. Tėvai privalo turėti balsą vaikų auklėjimo klausime, kad netinkamai mokinančius mokytojus privalo turėti teisę iš mokyklos pašalinti.

3. Darbininkų vaikai privalo lankytis pradedamąją mokyklą būtinai nuo 8 metų.

4. Valdiškose vidurinėse mokyklose darbininkų vaikams privalo būti paskirtos stipendijos 10 nuos. visų mokinių skaičiaus.

5. Prie kiekvieno dvaro arba darbo įstaigos, kur grupuojasi nors kelios šeimos darbininkų — steigti vaikų darželius.

ir 6-o Griezčiausia protestuojame prieš Prof. Mokytojų Sąjungos nutarimą reikalauti tikybą prašalinti iš mokyklų.

Laikraščio reikalai.

Lietuvos Darbo Federacijos 1921 m. birželio 12, 13, 14 d. trečiasis susivaižavimas išsklaidė pranešimų apie laikraščio „Darbininkas“ leidimą ir redagavimą ir gerai įvertinęs kokią reikšmę laikraštis turi darbininkų gyvenime, pasižadą: šelpti pinigais, raštais ir kuodaugiusia tarpe žmonių jį platinėti.

Žemės reformos klausimai.

Lietuvos Darbo Federacijos susivaižavimas 1921 m. VI—12, 13, 14 d. išsklaidė pranešimo apie žemės reformos darbų eigą ir apsvaistę faktinę žemės klausimo padėtį vietose ir turėdamas galvoj kad:

1) vyriausiu mūsų šalies gyvenimo šaltiniu yra žemė ir žemės darbai,

2) kad iš šiolei del nelygaus žemės padalinimo daug Lietuvos darbo žmonių turi skurdžiai gyventi arba iekoti pragyvenimo kitose šalyse,

3) kad beveik visi dvarai yra rankose tokių žmonių, kurie neprijausdami mūsų nepriklausomybei ir darbo žmonėms laiko neatrasta didelių žemės plotus, nesirūpina pagerinimu darbininkų laikymo,

4) kad ministerijų valdininkai darbininkų ginčuose su dvarininkais palaiko dvarininkų pusę, o išnuojant žemes beveik visur pirmenybės gauna stambūs, dažnai spekuliantai, kurie patys žemės nedirba, nuomininkai ir tokiu būdu darbininkams ar mažžemiams netenka nuomoti nei lauko nei ganyklos

ir 5) turėdami galvoj, kad paskelbtieji obalsai del dvarų dalinimo visai silpnai tevykinami gyvenime ir tai tik pavidalų dvarų dalinimo kariškiams ir kad tokiais atsitikimais seni dvarų darbi-

ninkai visai negauna žemės, o išdalintos dvarų parcelės dirvonauja, — visa tai turėdamas galvoj susivaižavimas nusprendė:

1. St. Seimas ir Valdžia turėtų turėti nusavinti visus dvarus virš 70 dešimtinų ir kad jie tuoj būtų išdalinti Lietuvos žemės darbininkams. Nusavinant dvarus reikia nusavinti visų pirmų didesnius ir tose vietose, kur yra daugiau norinčių žemės bež. — ir mažžemių. Nusavinant dvarus reikia paimti ir tinkamas gyvulius ir negyvasis inventorius, išduoti ji darbininkams išimokėjimui iki 6 metų.

Žemė duoti pilnon nuosavybės su teise perleisti kitam; perleisti galima bus tik išplūdžius uždėtas naujakuriui pareigas.

De to, susivaižavimas, kreipia ypatingos Seimo ir Valdzios dėmesį į tai, kad grįžtantieji iš Amerikos darbininkai turėtų teisę gauti žemės lygiai su kitais Lietuvos bežemiais, ir kad visos dvar daromos žemės klijūtys būtų tuoj prašalintos.

Iš viso susivaižavimas randa, kad ikišiolinė žemės reformos darbas vedamas per daug lėtai ir delto neatsitinka nei pradžio paskelbtoms obalsams nei Lietuvos darbo žmonių nusistatymui. Susivaižavimas kreipia į tai ypatingos Seimo ir Vyriausybės dėmesį ir žinodamas faktinę darbininkų padėtį pareiškia, kad darbininkai gavę žemės savo pajėgomis gali tuoj kurti ūkį savarankiai ir nėra per daug užinteresuoti pinigine pašalpa. Del to naujakurių finansavimo klausimo neatiskumas neturi kliudyti skubotam žemės reformos vykinimui.

Imant žemes iš privatinų savininkų pripažinti tik toki atlyginimą, kuriuo galima būtų apmokėti padarytas ant tos žemės prieš karą skolas.

Nusavinant žemes turi būti atimtos visos žemės iš rusų kolonistų.

Del dvarininkų žiaurumų.

Kaip iš skyrių atstovų pranešimų paaiškėjo, kad dvarininkai, vadydami Lietuvoje svetimačių politiką, darbininkus iš dvarų mēto dažniausia tik už priguļėjimą prie teisėtų organizacijų ir net kieno jėgų vartoja (taip atsitiko su Gražiškių skyriaus atstovų Grikiečių) — Susivaižavimas griežtai protestuoja prieš toki biauų elgesį ir reikalauja, kad valdžia imtųsi griežtų priemonių nubausiti panašius kaip Laukupėnų dvaro (Gražiškių valst.) valdytojas Fūksas darbininkų mušekomis, ir suvaldytus visus tuos dvarininkus, kuri bando bausti darbininkus už tai, jog jie draugų įgalioji važiuo Darbo Federacijos susivaižavimą.

SUSIVAIŽAVIMO NUTARIMAI.

1. Metinius Darbo Federacijos susivaižavimus daryti apie pusę Birželio mėnesio.

2. Visos organizacijos sky-

riams įsitaistyti savo vėliavas. Vėliavai formą (pavidalą) išdirba Vyriausias sekretoriatas.

3. Darbo Federacijai užsitaravusių veikėjų pagerbimo dieną nuskiria Vyr. Sekretoriatas.

4. Metinę darbininkų šventę ir Darbo Federacija švenčia gegužio 1 dieną.

5. Pasveikinti Bolšius Amerikiečius, i. Krikščioniškas darbininkų organizacijas susistipietusius ir jų laikraščio „Darbininko“ Redakciją.

6. Taip pat pasveikinti ir už lenkų linijos esančius Draugus darbininkus.

7. Pasveikinti mūsų karišgiškąją Kariuomenę.

8. Įgaliojamas Vyr. Sekretoriatas protestout prieš social-demokratų pastangas Seime sutrukdyti žemės reformos vykdymą. (Mat daugelis susivaižavimo dalyvių birželio 14 d. buvo atsilaukę St. Seime ir girdėjo tuo klausimu jų pasakytas kalbas ir jomis labai pasipiktino).

9. Kur tikta galima — steigti darbininkų kooperatyvus ir 10 nuos. iš grnynojo pelno duoti Vyriausiajam Sekretariatui.

I Vyr. Sekretariatą šiems metams išrinkti: 1) Ambrazaitis, 2) Radzevičius, 3) A. Staugaitis, 4) Jočys, 5) Beržinskas, 6) Milčius ir 7) Grudis.

I revizijos komisiją: Krupavičius, Janušonis ir Mačys. Kandidatai: Gabrielaitis ir Valuckis.

Pr. Gudus.

ŽINIOS.

KAUNAS, VII. 11 d. (Elta). — Š. m. 9 dieną Užsienų Reikalų Ministeris d-ras Puryckis išdėstė Steigiamajam Seime Vyriausybės nusistatymą del sąlygų, kuriomis Tautų Sąjunga pasiūlytė tioliau derybas Briukelyje. Vyriausybė negalėdama sutikti su Tautų Sąjungos pasiūlytomis Ženevos sąlygomis, ir laukdama naujų pasiūlymų, griežtai reikalauja laikinai padėčiai Vilniuje nustatyti Suvalkų sutarties išpildymo. Toki Vyriausybės nusistatymą, parėmę visos Steig. Seimo kų, darbininkus iš dvarų mēto dažniausia tik už priguļėjimą prie teisėtų organizacijų ir net kieno jėgų vartoja (taip atsitiko su Gražiškių skyriaus atstovų Grikiečių) — Susivaižavimas griežtai protestuoja prieš toki biauų elgesį ir reikalauja, kad valdžia imtųsi griežtų priemonių nubausiti panašius kaip Laukupėnų dvaro (Gražiškių valst.) valdytojas Fūksas darbininkų mušekomis, ir suvaldytus visus tuos dvarininkus, kuri bando bausti darbininkus už tai, jog jie draugų įgalioji važiuo Darbo Federacijos susivaižavimą.

KAUNAS, VII. 12 d. (Elta). — Užsienų Reikalų Ministeris d-ras Puryckis š. m. 11 d. išvažiavo Rygon Pabaltijurio valstybių sąjungos reikalais.

Liet. Inf. Būras.

1921 m., VII. 12 d.

Lenkai niekad nieko neišmoko, bet prancūzai jau baigia savo lekeiją mokintis. Kuomet je išmoks, lenkai nebeteke paskutinių savo sąjungininkų.

O. K.

ISVILIOJO VILKĄ IS GIRIOS.

Iš šalies žiūrint į nervingą „Sandaros“ blaškymąsi del Tautos Fondo apskaitų išrodo, kad je redaguojama ne vyra, tik kokia sena, liguistai-histeriška moteriškė, su kuria nieku gyvu negalima susikalbėti. Užverčia žmogų visu tvanu ty načių žodžių ir apie tą patį dalyką, ir nor tu jai kasžinka sakyk, ji užsimerkusi šaukia, kad jos teisybė, ir gana.

Bet, anot lotynų patarlės daug kalbės, kvailysčių pripasakosi. Išties, daug kalbėti — pavojinga, nes galima skaudžiai savę sukritikuoti. Tą kaip tik ir padarė „Sandaros“ redaktorius. Jis prisipyres šaukia, kad T. Fondas turi išduoti apyskaitas jo pareikalavimu, nes, girdi, apyskaitų kaip ir visai nebuvo. Bet čia jau apsisukęs štai ką rašo: „Dalis tu pinigų (T. Fondo) išleista naudingai, dalis neapsižiūrėjus, arba net tiesiog kvailai, trečią dalis (Gabriui, Bielskiui ir tt.) buvo klierikalų partijos reikalams išleista.”

Taip gali rašyti žmogus, kurs T. Fondo apyskaitas ne tik gerai žino, bet jas yra išnagrinėjęs-išstudijavęs. Jei jis jas taip gerai žino, tai koks galas būti tikslas apsimetus kvailiu rėkauti, kad T. Fondas apyskaitų neišduoda? Kam išstatyti savo reputaciją kaip rimto žmogaus ant juoko? Yra komedijanti „clowny“, kurie cirkuose tyčia savę juokais pastato, bet jie už tai gerai amokami ir krečia iš savęs juokus del amato. Gi neva rimto laikraščio redaktoriui tas daryti — begalo keista, ypač, kad, kaip pats sako, labai pigiai užtai yra amokamas.

Čia gali būti tik dvi išvados: arba „Sandaros“ redaktorius patsai nežino ką rašo, arba užsimerkęs ant visko mano, kad mūsų visuomenė dar labai kvaila ir tuščių beprasmių riksmų neatiskiria nuo faktų. Jeigu pirmoji išvada teisinga, tai čia nieks nepagelbės, ir „Sandaros“ redaktorių reikia palikti ramybėje, nes pėjam pačiam nē visuomeniškai to nesamojingo, šauksmo naudos nebus, priešingai dar ir žalos bus nemaža, nes sprendžiant iš panašių polemikų Lietuvos visuomenė turės labai prastą nuomonę apie Amerikos laikraštiją. Jeigu gi jis Amerikos visuomenės laiko kvaila ir kaip tolika tik tuščiais ir nesutvarkytis žodžiais nori vaistinti, tai čia nieko daugiau nepasileikti, kaip tik mūsų visuomenę palikti ji apiprekiuoti. Ji trumpu laiku tą padarys ir jau daro, nes kam pamirėjus apie „Sandaros“ redaktorių, kiekvienas lyg neįėjusius pirštu į kaktą bakstelina. Tai labai pavojingas apsimėiskimas — „Sandaros“ redak-

toriui, žinoma. Tačiau nekuriuose dalykuose jis nori gudrumų išsisukti. Bet tai labai narys gudrumas. Štai p. Krupinskiui pareikalavus Neprigulmybės Fondo apyskaitų, jis su tuom reikalu apsidirba labai trumpai. „Žmogeli! — sako — atskaitos duodasi iš priimtų pinigų, bet ne iš pažadėtų!” („Sandara“, No. 28).

Kaip tai? Ar Neprigulmybės Fondo ne kiek pinigų ne yra priėmę? Už toki pasakymą Neprigulmybės Fondo valdyba vargiai bus „Sand.“ redaktoriui dėkinga. Tiesa, N. F. jau miręs, bet jo atmintis žmonių mintyse gyvena ir širdyse taip pat, nes ne vieno žmogaus širdį sukrūvino nesąžiningas N. Fondo pinigų aikvojimas. Girdi, visuomenė apyskaitų iš N. Fondo nereikalauja. Ne, brolyti, ji reikalauja ir da gi griežtai. Kur jos?

AITVARAI

„SANDAROJE“

Sandariečiai išrodo, kad kiaušiniuose randasi aitvaras. Apie tą stebuklą gavo žinią, „Sandaros“ administratorius nuo savo brolio iš Lietuvos.

Apie porą metų atgal sandariečiai buvo išradę, kad kiaušiniuose randasi balsas. Kompozitoriui Petruskui suorganizavus „Simfoniją ir Operą“, sandariečiai išgirdavo visus kiaušinius kad pataisius sugedusį balsą ir Bostono Seimininkės turėjo pakelti protestą, nes kainos ant kiaušinių buvo žymiai pakilusios. Dabar vėl naujas pavojus. Sandariečiai beiškodami aitvaro išdaužys daug kiaušinių ir kainos turės vėl pakilti.

„Keleivio“ No. 28 „Laisvės Myletojas“ prisipažįsta melavęs savo aprašyme apie Lietuvos dabartinį padėjimą. Dabar atitaisas. Sako, „Lietuvoje yra ir gero, ir blogo, ir blogasias puses.“ Tai-gi, matote, kad socialistai prispirti prie sienos neįėjusios prisipažįsta, kad aprašo Lietuvos stovį tik iš blogosios pusės su visais cikliškais pridėkais. Suprantama, tas daroma su išrokavimu. Tai geriausias būdas pasitarnauti „prošepanams“ ir bolševikams. Peik Lietuvos Valdžią ir jos tvarką susiriesdamas.

KAUNAS, VII. 12 d. (Elta). — Š. m. liepos 9 d. Steigiamasis Seimas išskirstė atostogosna. Atostogos tēsis ligi rugpjūčio 30 d.

L.D.S. NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRITIES PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešame broliam ir sesutėms darbininkams (ėms), kad mūsų apskrities rengia antrą išvažiavimą rugpjūčio 14 d., šv. Roko parapijos parke, Monjello. Kviečiame skaitlingai ruoštis.

Draugijų bei kuopų pranešame ant tos dienos nieko nerengti, kad davus progą visais apsilankyti į šį milžinišką išvažiavimą. Rengėjai.

DARBININKAS

„THE WORKER“
LITHUANIAN TWO-WEEKLY PAPER
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.
SUBSCRIPTION RATES:
Daily\$4.00
Weekly and suburbs\$5.00
Foreign countries yearly\$5.00

Entered as second-class matter Sept. 13, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Viso pasaulio darbininkai vienykite Kristuje, po Bažnyčios vėliava, visuomenę gelbėti.

NERAMI TAUTA.

Vargas žmogui, kurio nieks nemylti, bet dar vargiau tautai, kurią visi neapkenčia ir nieks nepasitiki. Tokio padėty yra lenkų tauta. Vargiai istorijoje rastume tokią tautą, kuri taip trumpu laiku būtų sau pridūrusi tiek priešų, kaip Lenkija. Visi kaimynai jai priešingi. Vokiečiai, čekai, rusinai, rusai, lietuviai nemori su ja nieko bendra turėti ir kratosi nuo jos kaip nuo nelaimės. Patys lenkai pradeda tai pastebėti.

Viens jų veikėjas Kucharzewski važinėjo po vakarinę Europą, kad surinkus kiek išpūdžių apie Lenkiją platesniam pasauliui ir, griezė iš Šveicarijos, rašo apie tai Varšuvos laikraščiuose, gi tu raštų turinį paduoda Kauno „Laisvė“ (No. 127). Girdi, prieš Lenkiją nusistatčiusios Anglija, Italija ir dangumos neutralių kraštų vieša opinija, kaip tai Skandinavijos kraštų, Olandijos, Šveicarijos dalies ir nuo kaimo laiko Ispanijos. Prieš ją eina visos tarptautinės pajėgos: trijų socialistų internacionalų, žydų, masonų, rusų ir bolševikų veikimas. Nevien tik protestantai inešė Tautų Sąjungai formalų skundą ant Lenkijos, bet ir katalikų spauda jai neužjaučia susirėmimo su Vokietija, Lietuva ir Ukraina. Labai abejojama, ar lenkai galėsia sutvarkyti savo dabartinį ūkio gyvenimą. I Lenkiją žiūrima kaip į neramią, nerimtą valstiją, kuri daugiau mėgsta peštis ir kariauti, negu ramiai vykdyti savo vidutinį gyvenimą. Jos nesutvarkytas i: godus nacionalizmas iesko priekabių, kad tik su kuom nors pasipešus ir kitiems savo valią užmetus. Toks Lenkijos nusistatymas sukelia neramumą ūpo Europoje. Ramtos valstijos abejoja, ar davus Lenkijai valios, galima bus išvengti naujo karo.

Prancūzai ją remia, nes ten sukūdo pinigų, bet ir jie iesko Lenkijos asmenų sąjungininko, o ne lepinamo auklėtinio, kurį reikia ištraukti iš bedugnės. Girdi, blogas būty galas lenkų prancūzų sutarties, jei Prancūzija įsitikintų, kad su sąjungiant su Lenkija, atsiėkys nuo pasaulio.

Krikščioniškoji Pažanga.

(Tęsa)

III.

Darbas „šeimynos“—pakankamas šeimynos užlaikymui. Tasai pamatas priveda mus prie „šeimynos“ apdraudimo ir mokesnio klausimo užtenkamo užlaikymui šeimynos. Apdraudimų sistemos šandie taip visur priimtios ir žinomos, kad jų negvildensime. Pažymėsime tik tai, kaip teisingas yra reikalavimas, kad pramonė pataisyti arba atlyginti skriaudas, kurios gali atsitikti darbininkui, atimanties galimybę darbuotis ar tai laikui ar ant visados. Teisinga lygiai yra, kad pramonė amartizuoti žmonių kapitalą, kaip amartizuoja mašinų kapitalą.

Jeigu dalyką protingai sutvarkytas permato reikalą pakeitimo mašinų naujomis, tokiu būdu papildant sunaudojimą, kuris įvyko jo patarnavime, lygiai pramonė turi permatyti atsitikimą; po kurio žmogus lieka netinkamas darbu, kad papildžius tą sunaudojimą, kuris ir-gi jos patarnavime atsitiko.

Visa tai yra visur žinoma ir pripažinta. Bet kitaip eina klausimas ne pavienio, ypatingo, bet „šeiminio“ atlyginimo. Žmogus negali būti pats vienas. Dievas jį ne tik ką sutvėrė draugiškam gyvenimui, bet kartu ir šeimyniniam. Jisai turi teisės pasiimti sau gyvenimo draugą, sudaryti šeimyną ir auklėti vaikus. Bet kad galėjus draugą pasiimti, susikurti šeimynišką lidą, auginti vaikus, reikia tam turėti atsakantis ištekliaus.

Šeimynoje—tik tai tėvas privalo darbuotis už namų, kad žmonai ir vaikams pagamintų pragyvenimui ištekliaus. Nereikia tai kad žmona neturi visai rūpintis apie pragyvenimo būdą: priešingai, kaikiuose atsitikimuose dirbti ne tik gali, bet privalo, tik visuomet normalaus gyvenimo rubežiuje. Moterystės priesaika visų pirma prisizadėjo būti žmona ir motina. Tas prisizadėjimas turi būti pirma žmona ir motina. Tas prisizadėjimas turi būti pirma viso ir nevalia moteriai nieko veikti kas ją lauztyti.

Ipsa facto kiekvienas kitas prisizadėjimas yra netikras, netikras ir barbariškas, nes veda prie iškraipymo moterystės charakterio šventumo ir klundo žmogaus esybei išpildyme paskyrimo.

Moteriskė, kuri savo gyvenimą praleidžia fabrikoje ar dirbtuvėje, negali kaip priguli atlikti moteries ir namų šeimyniškų priedermių, nes tas namas pašašiose sąlygose tikriau ne egzistuoja, nes sunkus jos darbas, kaip pariparodo statistika, padaro ją netinkama motinai, o jeigu palieka motina, tai negali išpildyti jos priedermių. Motina ne tam tampa motina, kad atidavus savo vaiką priešlaikui; smarkiai didis darbininkų vaikų marumas aiškiausiai parodo pasekmes sulaužymo motinybės priedermių.

Bet jeigu moteris neprivalo darbuotis už namų, o uždėris namuose nedaug jai atneša, nes šeimyniškai užsiėmimai daug atima laiko—kur surasti būdą pragyvenimui? Čia turi aprūpinti tėvo darbas. Ekonomistai nepripažįsta tos „teorijos“. Šaukia su nusistebėjimu, jeigu kas jiem mėgina išaiskinti ir vašina mus panieka, kaip nepažįstančius dalyko, benoksius, kuriems daug ko reikia mokyties! Pačina tas iš to, kad visuomenės gyvenimo klausimuose tarp jų ir mūsų yra pamatinis skirtumas. Ekonomistai (tikriau tie kurie nori sau tą vardą, rodos kad jiems vieniems jįsai prigulė) skelbia visur pamatu tik dvi abstrakcijas: viena iš jų vadinasi „kapitalas“, kita gi „darbas“.

Mes gi skaitomės su pamatais, kurie ištikro rėdo žmogaus gyvenimą; klausimas, ar kas pigiau nusiperka arba brangiau parodo išrodo mums palyginimui antraičiai. Laikomės to, ką pasakė kardinolas Mannig laiške vyskupui Leodum'e: „Statyti darbą ir užmokėjti prieš žmogaus ir šeimynos gyvenimo reikalus, yra tai išgriauti tvarką ir Dievo ir gamtos surėdymus, yra tai ardyti žmoniją, pamatinuose jo nustatymuose.“ „Todel“, pasakysite, „primisime vien nevedusius!“ „Kaip norite“, atsakysime, bet vistiek tam nevedusiam privalo dėti tą patį užmokesnį „šeimynišką.“ Jeigu tas nevedęs panorės vesti, reikės gi jo gyvenimo pradžiai daugiau išla-

dy; jeigu gi panorėtų likti nevedęs, tai privalo būti taupiu, nes senatvėje negali laukti vaikų pagelbos. Nežmūniskame galop, kad darbininkas turi dauginimosi teisę. Jog tai yra kasdieninėje tvarkoje kad darbininkas privalo būti šeimynos tėvu. Jeigu juomi nėra—sudaro anomaliją—išimti, apie išimti nekalbame ir jos abelname pamatų nustatyme neklundo.

Is to ką mes augščiau pasakėme išvados yra aiškios: jeigu darbo sąlygos griauia šeimynišką gyvenimą, klundo vaikų auklėjime, jei iš moterų ir motinų daro gyvas mašinas, o iš vyro ir tėvo—iš žmogaus—sąmdomą gyvulį, kuris keliasi prieš saulės tekėjimą o eina gultų gerokai po saulės nusileidimui, kuris valgo tiek, kad badu numirtų, o vakare nuvargęs krinta guolin, —tai nėra šeimyniško gyvenimo. Buvimo teisė ir šeimyniška ugnelė paminti, Dievo užmanymai nepripažinti.—Toliaus tuo keliu eiti negalima! Atkreipkite atydą, kad ta žmogaus žmoniško gyvenimo teisė yra visiška teisė, ne valia nei nuo jos atsitraukti nei ją apleisti. Darbininkas negali jos lauzyti, perimdamas saiką ir save žudydamas darbu, arba prisiimdamas prisizadėjimus, kurie padaro šeimynišką gyvenimą negalimu.

Darbas ir moterystė—vienas ir kitas šventi dalykai; bet moterystės sutartis aukštesnės prigimties, nes Dievas ją iškėlė iki Sakramento vertybės:—stovi jinau prieš darbo sutartį ir toji kita nėra priverstina, jei pirmąją lauzo.

Pažymėsime čionai dar kartą ant visados kad stovime ant pagrindų pamato. Gyvenimo reikalai priverčia kartais darbininką pasiduoti prispaudėjui, bet vis-gi teisė pasilieka teise.

Tarp daugelio kitų ir ši teisybė liko užmiršta: ir darbas, kuris buvo gyvenimo garbė, kuris buvo jo puikybė ir pagražinimu, lieka nekartą jo kankinytė... Toji šiaudieninė pramonė tapo užmūšėja ir krauju ir dvasios, nes visoje savo organizacijoje lauzo įsakymą: „non ocerdes“, „nežmūšk.“

Darbininkas, nežiūrint savo spēkos ir darbštumo, pažino badą,—tasai badas aprašytas Prondhomma: „badas kiekvienos valandos, visų metų, viso gyvenimo, kuris neužmuša viena diena, bet susideda iš visos eilios trūkumų įvairių rūšių, visos eilios skausmų ir kartybių, badas kuris suardo sveikatą, nusilpnina dvasią, demoralizuoja sąžinę, gundo žmonijos išgamas ir skiepia visas ligas ir prasikaltimus.“

Užmiršta toji teisybė. Turime priparodyti Francijoje, kurioje dora kasdiena, kaskart krinta žemyn; tenai darbininkai pametė tikėjimą gyvenime, o sistematiškas moteriskų nevaistingumas grąšina krašto ateitį.

Žiūrėkime dabar į tvėrimąsi ištisos atskiros žmogaus rūšies, viso luomo taip vadinamo „proletarijato.“

Tie kurie pažįsta istoriją, ne tą išsiplatinusią rankvedžių istoriją, kuriuose visas prasideda nuo 1789 m.—bet aną istoriją kurioje matosi visa didybė darbų, istoriją kuri remiasi ant dokumentų ir atsitikimų,—žino kad panašus skurdas negyvavo krikščioniškų teisų viešpatavimo laike.

Ieškokite ypatingai XIV amžiuje, amžius kurį ne parodome kaip užbaigtą tobulybę, bet kuris vienok buvo labai krikščioniškas.

Ieškokite ir pasakykite, ar rasite ten luomą esybį panašių į mūsų milijonus vadinamųjų „proletarių“, gyvenančių be rytojaus, spaudžiamus mokesčiais, engiamus visuomet galimos o nepermatytos bedarbės slegiamus mintimi, kad atsitikus mirčiai nepaliksiu nieko savo žmonai apat skurdo ir bado!“

IV.

UŽMETIMAI IR ATSAKYMAI.

Viršūniniams tvirtinimams stato priešais išrodinėjimus, kuriuos skaito nesumamais: Kapitalas patsai išimtinai ima riziką savo pasiryžimuose, todėl turi teisės riziką savo pasiryžimuose, todėl turi teisę turėti privilegiją: neteislinga ji talpinti viename laipsnyje su darbu. Darbas ne rizikuoja nieko, o apturi savo kasdienį užmokesnį nežiūrint pramonės vaisių.

(Ar tai tiesa?)

Nesigilinaut svarbian klausiman pelno dalijimosi, neskaitytuojant visų darbo pavojų kaip: nelaimingi atsitikimai, mirtin-

*) Atlyginimo klausimė abelnai, o kas link šeimyninio atlyginimo ypatingai rašo Kun. Naudot savo veikale Capital at Travail, pusl. 60. Klausimas, gautas čionai tik paviršutiniui, išvestas tenai plačiau.

gumas, gyvenimo sutrumpinimas ir tt., bet sutikdami priimti vien tą užmetimą, klausime, ar tai ištikrųjų tiesa?

Daleiskime kad pramonėje įvyko persisvėrimas ir kad del tos priežasties kapitalas įstatytytas pavojum. Be abejonės tai smūgis, Bet atkreipkime domę darbininkų link, kurie visi ar daugumas netikėtai netenka darbo ir tuomi kasnio duonos. Ar nėra tai dalyvavimas rizike ir žlugime?

Bet man atsakysite, „mes nusamdėme darbininką tik laikinai pakol gyvuos mūsų dirbtuvė!“

Tokio atsakymo priimti yra nepanašu. Ištikro darbininkas arba tikrius darbininkai, jeigu patsisamdo darbaviui, tai patsisamdo neapribuotam laikui. Ar-gi vienok neatrandate, ponai, kad tai būtų visai atsakančiu prigūntai tvarkai, sutinkamu su viešpatijos harmonija, žodžiu dvasioje krikščioniškai visuomeniškos ekonomijos, kad tasai darbininkas, kuris ištikimai ir ištvermingai pildo savo pareigas, galėtų būti tikrais sutarties ir kad būtų be kasdieninės baimės apie rytojų? Ar išrodo jum tai teisingu, kad žmogus kuris ilgaisia eile metų darbuojas vienoje toje pačioje pramonės dirbtuvėje ir tuo pačiu prisideda prie jos išsiplėtojimo, užimtų vis tą patį padėjimą, vis tą patį laipsnį, neatsižvelgiant net geram sekimuisi dirbtuvės o tuo tarpu visuomet būtų įstatytytas pavojum persisvėrimo nustojimo darbo, kada dirbtuvė „stovi“?

Svarstėme lyg šioliai apie darbininką kaip po apie vienatę. Bet viskas įgys platesnės reikšmės, jeigu paimsime omenin tą visumą, kurią galima pavadinti darbuojančiuoju kūnu, ir kuris jau nuo seno atsidavęs pramonės tarumstei buvo, yra ir bus priverstas nešti vaisius visiško žlugimo ir laikinai dirbtuvės nepasisekima. Todel pirmename kad būtų rūpinamasi pagerinimo priemonėmis tom neteisėybėm, kad būtų įtaisytos rinkimo kasos užduodžia kurių būtų užtikrinamas, pakankamo ir tai nuolatinio atlyginimo rinkos sviravimo dienosose arba netikėtuose nelaimės atsitikimuose.

Nes su tuomi labai reikia skaitytis: darbininkų luomas, del to kad jis yra darbininkų luomas turis veikimą vien medžiagos perdurbime, susideda tankiausia iš neatsargių žmonių.

Bet jei ponai duondaviai pasakytumėte, kad jūsi fabrikos ir dirbtuvės panašiuose reikalavimuose „neišturės konkurencijos“ ir kad busite priverstais uždaryti dirbtuves ar apskelbti bankrotą,—o tada darbininkai nukentės dar labiaus: galima jums atsakyti kad pramonės žygis, kuris negali užtikrinti dirbėjų būvį privalo nustoti gyvavęs, nes palaikyti jį būtų skriauda visuomenei.

Pramonė perdaug sutraukė žmones į miestus; laukuose stoka darbininkų, o tas tuštėjimas kaimų nepaliauja del tos miestuose daugybės fabrikų ir dirbtuvių. Eima tenai žmonės su vilčia kad suras darbą ir pragyvenimui būdą, o sutinka juos tenai tankiausia nelaimės, bedarbė, skurdas ir badas.

Turime siekti gilumon krikščionijos idėjų, jeigu norime kad nauji vaizdoračiai nušviesti teisingumo saules, atskleistų prieš mūsų akis, jeigu norime turėti teisingą nuomonę apie tuos didžius akstinius, sudarančius turinį darbininkų klausime, o juom yra: kapitalas, darbas, mokesnis.

Kas neturi noro eiti taip toli ir kas nenori nusizeminti iki ginčų apie pagrindus, štato puikų argumentą ir mano visakam atsakę, kada pradeda kalbėti „apie igimtą darbininko gobsumą.“

Na—kas gi iš to išeina? Darbininkas yra gobsus. Gerai. Bet gobsus delto, kad yra žmogus o ne del to kad yra darbininku. „O darbdavis nėra gobsus?“ Delko jįs nori pasilaikyti sau visas dorybes? Ant galo,—jeigu darbininkai perdeda kaikiuriuose reikalavimuose, argi visad čionai jū kaltė? Ar-gi tie, kurie visuomet atsako,—o jei kartais biskį nusileidžia ir tai prispirti,—ar-gi jie gali stebėtis kad reikšlaujančieji nori visad „perdaug“, kada žino kad apturės visad „permažai“?

Ir dar vienas argumentas.

„Jei darbininkas yra blogame padėjime, tai pats tam kaltas. Kad mažiau išleistu, kad mažiau gerty, o biškutį daugiau taupyty, tai neprieitų prie to klundo padėjimo!“

Ar-gi galima risti šį klausimą taip „iš augsto ir neatsižvelgiant“?

Visų pirma šv. Tėvas Leonas XIII, kuris turbūt žinojo ką sakę, iškilmingai tvirtina ir tai kategoriškai kad tie biednuoliai „yra neužtarnauto skurdo padėjimo“ todėl tuo pačiu daugumą jū neskaitė už tai kaltais. Toliau, ar tie kurie šnečia apie darbininkų gobsumą ir jū pasileidimą ar dar

tirinėjimus kas link jū užmokesnio? Jei darė, tai galėjo vidutiniškai ištirti, kad pas mus užmokesnis, turint omenyje ir bedarbą, yra griežtai neužtenkamas užganėdinimui darbininko reikalų.

Ar darė tirinėjimus jo skurdo? Jei taip, tai privalo žinoti, kad iš 87,000 žmonių kurie perėjo per policijos areštus, buvo 50,000 žmonių kuriems negalėjo užmesti kito „prasikaltimo“ apat skurdo. Buvo jie be priemonių gyveniman, be užsiėmimų, be darbo, be stogo.

„Kas nors porą kartų lankė darbą ir skurdą“, sako Pascal, kuris neužsigandina vien sėdėdamas prie rašomojo stalų risti ekonomijos klausimus, „kiekvienas galėjo ištirti, tikrius net paliesti tas skaudžias tiesas, kad dabartiniam dalykų sutvarkyme, nei vienas darbininkas, be išimties neturi galimybės pagerinimo ilgesniui laikui sąlygų savo būvį ir tai normaliu būdu.“

Gyvenimas jam labiau negu kam kitam, yra aštria beširdė kova, kuris tankiausia jį palieka sulaužytu, sumuštu, bejėgiu, pavestu badū ir nusiminimui. Statistika mus pamokina, bet dar visako nepasako, kad pilname išsivystime XIX amžiaus tikstančiai žmogysčių mirė iš bado... Kas ką nori tegu mano ir sako: kas link manęs, tai kuogrieščiausia tvirtinu, kad krikščionys neturi teisės šaltai žiūrėti į toki dalykų stovį ir kiekvienas kas tik yra Mokytojas pateisngumas: pasaulis pražus, ir tegu geriaus pražuva negu turėtų pražūti mūsų pagrinadas: Lasser faire, lasser passer!“ Lūpose tų žmonių vis ta pati giesmelė!

Bet patys pasakykite: kaip žmogui panašiose sąlygose ir panašiam išnandojime, galima ką nors sakyti apie moraliskumą? Jo žvilgsnys jau nekyla augštin akypločio rybos siaurėja, nėra maisto nei dvasiai nei širdžiai, viešpatauja visur medžiaga. Ar gi tai vien jo paties kaltė, jei laikas nuo laiko ieško užsigandėdinimo žemuose pasilinksimuose ir jei neturėdamas laiko pagalogoti apie rojų del sielos ieško to rojaus savo kūnui?

Ir čionai tai reikia ieškoti priežasties dar neaiškiu ir neapribuotu siekimu, bet labai tikru, kuris stumia darbininkus reikalaui sau kaikiurių teisų ir laidavimą, su tikslu išvengti nelaisvės ir užlaikyti dvasinį gyvenimą. Neskaity jie dar užtenkamų, kad jiems būtų gerai užmokama ir kad gerai su jais elgtūsi: reikalauja savo teisų ir teisėtų organizacijų, kurios užtikrintų galimybę ginimo savo reikalų. Jū siekiri, kartais nenuvokiančiu, bet visados karštu, yra ekonomiškas pasiliuosavimas kuris suteiktų dvasios išliuosavimą. Ir todel reikalauja, o sulig mūsų visai teisingai, kad padarius savo amatą ypatinga nuosavybe, kuris negalėtų būti atimamas jei kaikiuriuose išimtinuose permatytuose atsitikimuose, ir tai del to kad užtikrinus dabartį ir ateitį ir išbudus iš tos dvasios nuopolio kaipo pasekmė nuolatinės baimės apie rytojų.

(Bus daugiau)

DRAUGAI DARBININKAI

Dabar geriausias laikas užsirašyti darbo žmonių laikraštį „DARBININKA“.

Tik per „Darbininką“ mes sužinome, kas dedasi plačiame pasauly.

Tik per „Darbininką“ sužinome apie savo draugus gyvenančius Amerikoje ir visame pasauly.

Tik per „Darbininką“ mes žinome, kas dedasi tėvynėje Lietuvoje.

„Darbininkas“ buvo, yra ir bus geriausias darbininkų prietelis ir patarėjas.

„Darbininkas“ išeina tris sykius į savaitę ir metams kainuoja \$4.00; pusei metų \$2.25; atskiras numeris 4 centai. Užrubėzje arba i Lietuvą metams \$5.00; pusei metų \$2.75.

„DARBININKAS“

366 Broadway,

Boston 27, Mass.

**Skaitykite ir
Platinkite
„Darbininką“**

VILIA.

Tėvynė-močiutė, tavo negmylėjau, svajonė gražioji tu sielai buvai, tą meilę taves man i kirdi idėjo motina mano — dar yščiūj buvau. Tėvynė-močiutė mylėjau pažamžių, — ji mano sielos gražiausioji šviesa, už ją i karšto kovosiu, nes ji mano širdį sukūrė liepau. Kaip gražios padangės žaizdos mylimosios, kaip traukia i save jos brangūs vaizdai, nors ji gal nemoka kitų sužavėti, bet vaikui tėvynėje ji bus vis graži. Vaizdai praecities, —mūs' garsios senovės, dabina gamtužės gimtosios vaizdus, kas tėvynę užmiršo, tegul ją suprantu ir meilė ugninga atbus!.

Mačiau Vilią — Lietuvos gamtužės dukrą, kurią lietuviai dainose apdainavo, jos grožė garsina Lietuvos vaikams, — pamilau i jos vaizdą ir jįs neišnyksta mano sieloj, visumet ją prisiminus, širdis užsilepsnoja kraščiausia tėvynės meilė, aš degu... .

Ir už ką gi taip myliu aš Lietuvos gamtužę, kodėl ji sielą vylioja ir gindo svajones-mintis?... Ar tai jau ištikro nėra gražesnės šalies kaip mano numylėta tėvynė Lietuva?... Nivylioja manes aprašomieji gražumai svetimių šalių, nes tie gražumai mano sielos suprantami tik kaipo abelni gražumai, jie ne vylioja giliausią sielos jausmų.

Lietuvą aš pamėčiau pirmu kart šviesą akimis išvydęs, Lietuvos gamtoj mane motina nešiojo yščiūj, Lietuvos oru mano motina kvėpuvo, Lietuvos padangėmis gerėjosi ir tas visas perėjo i mane per motinos kraują ir aš negaliu niekuomet Lietuvos-tėvynės išsizadėti, aš — Lietuvos vaikas.

Lietuvos gamtužės vaizdai yra kartais svetimiems ir negražūs, nes stovi rūstūs ir apsiniaukę, bet man — Lietuvos vaikui jie brangiausi.

Mačiau ir giliai sieloj pamilau Vilią, nors ji nebuvė tokia jau puiki kad galėtų sužavėti sielą. Mes — Lietuvos jauni kovotojai-kareiviai žygiuodami turėjome keltis per Vilią ir aš ją pamilau kaip ir visą Lietuvos gamtužę, nors nebuvo laiko nei gerėtis ja — reikėjo skubiai keltis laiveliais per ją su mūsų vėžimais, kuriuos prisėjo išgizauti, del pervežimo laiveliuose, su mūsų kulkosvaizdžiais ir amunicija, o i diena buvo rūsti, apsiniaučius, bet Vilią ir dabar visuomet stovi mano akyse nors rūsti, šalta, bet brangi, meili kaip visa Lietuva. Aš supratau kodėl lietuviai dainuoja Vilią miūdami, aš atradau joj slaptingą meilės jėgą, kurią ji teikia i Lietuvos vargo žmones.

Ir nors reikėjo skubinti su persikilimu per upę, nes čia pat miškuose landžiojo keturkampės kepuraitės ir mūsų ginklai buvo kovai priręgti, bet aš Vilią supratau ir pamylėjau.

Brangūs vaizdai Lietuvos-tėvynės lietuvini visuomet, nes jie tik gali pasotinti trokštančią lietuvio sielą.

tik Lietuva tikrai savo vaikus suprantą.

Jog ir mūsų galingieji kariuomenės pulkai taip laimingai kovoja dėlto, kad jų dvasia stiprinasi Lietuvos praeitimi, Lietuvos gamtą, žės vaizdais, visa Lietuva, visu tuo kas tik lietuviška, kas prigimta, kas igitu lietuviui kartu su motinos krauju dar yšioj esant ir kartu su motinos kriūčių pienu, kurio maitinasi vaikas išvydęs pirmą šviesą ir kartu su ja — Lietuva.

Lietuva lietuviui sielos siekimas ir tvirta parama visuose darbuose.

Vargo Poeta.

PRISTATYK SAVO DOLERI PRIE DARBO.

Jei tu laikysti dolerį kešene, tai metų gale tik ir vieną ir turėsi. Jei tu investysti dolerį į biznį, tai metų gale vietą vieną, turėsi dar ir kitą.

SIŪNĖ dienose geriausias biznis tai garadžius arba geras namas. Todėl atleik pas mus, o mes paruosime tau geriausią garadžių arba koki kitą biznį.

PARSIDUODA DU DIDELI GARADŽIAI.

VIENAS turi talpą 150 automobilių, randasi daug apgyvenoj vietų ant didžiausio State Road, Bostone. Pelnas neša apie \$18,000 per metus. Išlygos labai lengvos.

ANTRAS biškį mažesnis, taipgi randasi gerą vietą. Turi but parduotos greitai.

ANT REVER BEACH
PARSIDUODA keturi po šešius šeimynas namai, gaudasi labai gerąjį gyvenimui vietą. Pelnas neša \$3,000.00 per metus. Prekė prieinama.

DORCHESTER, MASS.
KAMPINIS namas šėšis šeimynų ir trys stori. Randasi gerą vietą dolerio ir del biznio. Rindų neša \$5,000.00 per metus. Prekė prieinama. Išlygos lengvos.

SO. BOSTON, MASS.
BROADWAY murtinis namas ir du stori. Parsiduoda pigiai. Kreipkitės pas:

Inc. and Real Estate
Lithuanian Home Builders Co.
366 Broadway, Room 1

("Darbininko" name)

SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 1878-J.

KAM REIKALINGA?

Pataisau ir įdedu varpelius namuose už labai prieinamą kainą ir taip, kaip norite. Reikale kreipkitės:

JUOZAS B. STRAKAUSKAS
120 Bowen St., So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 2168-M.

BOSTONIAN MUZIKOS MOKYKLA.

Ištirti smulkios mokytojai duoda savo geriausią patarimąvą jūsi vaikui arba mergutei. Smulkas duodamas už dyką su pirmu kursu lekcija. Dėl platesnių informacijų kreipkitės prie:

395 Broadway, Room 4,
So. Boston, Mass.

NAUDOKIS PROGA —
išgyk gerą
FONTANINE
PLUNKSNA.

GARADŽIUS

ANT PARDAVIMO, patogioji vietoje. Pelnas galingas daryti nematant kaip \$10,000 per metus. Prekė ir išlygos labai lengvos. Savininkas yra senas žmogus ir gyvena toli nuo savo biznio, ir todėl parduos labai pigiai. Aple tai klauskite pas A. Ivaskevičių.

CAMBRIDGE

27 šeimynų naujas murtinis namas, geriausia vietoje Cambridge'ul. Rindos neša \$13,122.00 per metus. Išmokyti visus išskaidus ilks gyno pelno \$9,500 per metus. Prekė \$98.00 ir labai lengvos išlygos. Klauskite apie tai pas A. Ivaskevičių.

ANT COMMONWEALTH AVENUE

geriausia vietoje Boston'e, milijonierų apgyvenoj vietoje. 20 šeimynų su visomis visomis, nesu rindos suvis \$15,000 per metus. Prekė ir išlygos labai geros. Savininkas pelfas mažą namą arba murgadžius kaip duol i mokėjimo. Klauskite pas A. Ivaskevičių.

DORCHESTER

3 šeimynų 17 kambarių su visomis visomis, plauzai, 3 gariniai pečiai, skėpė. Murtinis namas. Rindos neša \$8700 per metus. Prekė \$7,300, ir \$1200. Imokėti. Klauskite pas A. Ivaskevičių.

2 stori, garadžius ir gerosnės biznis su visais tavarais. Prekė \$8800, ir lengvos išlygos. Klaus pas A. Ivaskevičių.

12 kambarių, garadžius ir sodinis art prie So. Boston'o. Savininkas labai nori parduoti. Namas yra su visomis visomis, gaudasi ir elektriko šviesa. Prekė ir išlygos pils dykal. Klauskite apie tai pas A. Ivaskevičių.

MATTAPAN

3 šeimynų 17 kambarių namas su elektriko visomis ir 3 šito vandens (3 hot water heaters) pochal skėpė. su plauzais iš užpakalio ir iš priekio. Gražus daržas. Rindos neša \$130 per metus. Prekė ir išlygos labai geros, nes savininkas turi išvažiuoti į kitą miestą. Klauskite apie tai pas A. Ivaskevičių.

ROXBURY

1 namas po 6 šeimynas, kožnas yra su visomis visomis, gaudasi ir šiluma. Rindos neša \$240 per metus. Kožnas namas prekiuoja po 7,500 dolerių už kožnas duris ir po \$1,000 imokėti. Klauskite apie tai pas A. Ivaskevičių.

SOUTH BOSTON'E

3 šeimynų 12 kambarių, gesai, toiletai, skalbynės, kieto medžio stori, cementuotas skėpės, gražus aptvertas daržas, prie 6th St. art E St. Prekė \$4500, ir \$1500. Imokėti. Savininkas yra labai reikalingas pinigų del biznio. Klauskite apie tai pas Ivaskevičių.

4 šeimynos, 34 kambariai, su visomis, šiluma, elektros šviesa ir plauzai del kožnos šeimynos. Kampinis namas ant "K" St. arti mairių. Prekė ir išlygos labai pigios. Klauskite apie tai pas A. Ivaskevičių.

2 šeimynų, 12 kambarių arti Dorchester St. Prekė \$800, ir \$200 imokėti. Klauskite apie tai pas A. Ivaskevičių.

4 šeimynų 20 kambarių art Bolton St. Rindos neša \$28 per metus. Prekė \$650, ir \$150. Imokėti. Klauskite apie tai pas A. Ivaskevičių.

Norintieji pirkti namus, farmas, garadžius arba biznius, nepamirskite mairių pirmiausia A. Ivaskevičių, nes joje pirmuolijoje Boston'e Namų ir Ukų pardavinėjimo agentura. Galima gauti pigiausiai ir atsakančiausiai pirkti namus ir ukas. Visos vietos Naujos Anglijos.

LITHUANIAN AGENCY
A. IVASKEVIČIAUS
OFISAS
361 Broadway, So. Boston, Mass.
Teleponai " " " " 405
" " " " 137
" " " " 31

AR NORI JAUKIAI JAUSTIS?

Karštoje vasaros dienoje tu tikrai myli žiūrėti į vandeniavimą mažinę, kaip ji važinėja gatvėmis, lieja vandenį stipria srove ir prajalina dulkes ir padaro orą geriau kvėpuoti. Bet ir tavo kūnui reikalingas toks išvalymas vasaros laike. Jei nori jaukiai jaustis, turi vartoti Trinerio Kartų Vyną, kuris prajalina nuodingas išmatas susirenkančias viduriuose ir pagelbsti normaliam vidurių veikimui. Jis atgaivins visą kūną ir padaro žmogų gyvesniu. Ir be to, Trinerio Kartus Vynas yra labai skanus. Bet turi žiūrėti, kad gautumei tikrą Trinerio. Tavo aptiekorius turi Trinerio Kartų Vyną visados. Pabandyk Trinerio Linimentą del nuvargusių kojų. Nusistebėsi kaip greitai pranyks visos nuovargis, kuomet nuplaus kojas ir patirsi jas su Trinerio Linimentu. — Joseph Triner Company, 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

EXTRA PRANEŠIMAS

HUDSON'S, MASS. LIETUVIŲ CO-OP. KRAUTUVES ŠERININKAMS.

Kurie turite visąvalinčią įstatųj šeris, mairiškite atsikankiti, tai gauste argal indėtus pinigus, nes per didžiulius šeridukų nuoliusvą ant puseinio miltigo tapo parduoti arba likviduoti. Atisakant tuojus šiuo adresu:

LITHUANIAN CO-OP. INC.,
166 Main St., Hudson, Mass.

Nauja Agentura

Užsiimu visokiais patarnavimais, kaip tai, laivakortčių parūpinimu, pinigų, drapanų ir laiškų siuntimu Lietuvon. Taipgi esu Notary Public. Padarau ir pasirašau po visokiais dokumentais. Duodu visokius patarnimus, daugiausia patarnauju vakarais.

A. VELECKIS,

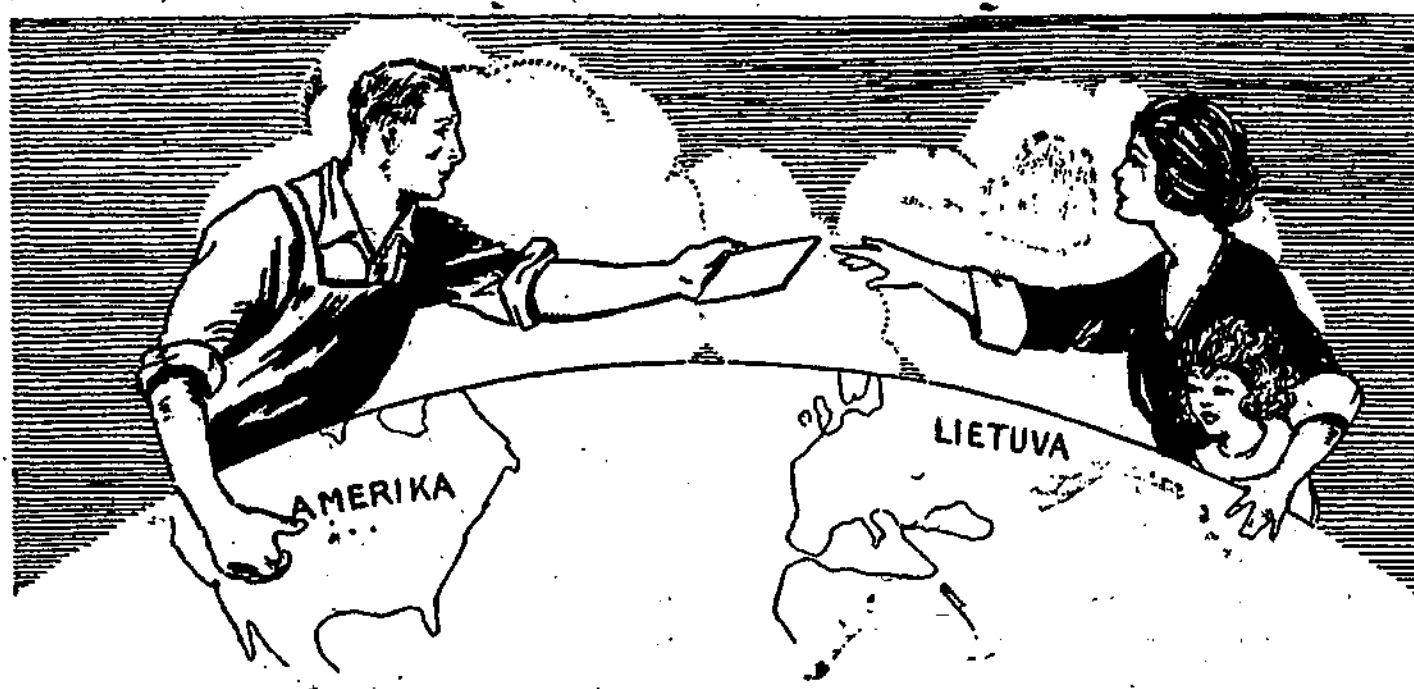
39 PARK TERRACE, BRIDGEPORT, CONN.

LIETUVIAI DETROIT'O IR JO APIELINKES!

Kas norit siųsti pinigus į Lietuvą, Kas manote važiuoti Lietuvon, arba partraukti iš Lietuvos savo giminės, Kas turite kitokių užrubežinių dalykų reikalus — šiuose reikaluose kreipkitės išimtinai į

LIETUVIŲ SKYRIŲ
Russian Consultation Bureau
5766 GRANDY AVENUE, DETROIT, MICHIGAN.
Si vienatnė Lietuviška įstaiga Detroit'e UŽTIKINA KIEKVIENAM pigiausiai, greičiausiai ir saugiausiai persiuntimą pinigų į Lietuvą ir važinavimą Lietuvon ir iš Lietuvos. Parduoja laivakortes ant visų linijų, atleikia pasportus ir visokius notarijalskus dokumentus. Lietuviškoj kalboj duoda tikrus patarnimus ir informacijas ant užklausių. Pigiau ir teisingiau nei viena vietinė agentura aukščiau pažymėtų dalykų nepadaro.

LIETUVIŲ SKYRIUS DETROITE.

Siųskite Pinigų Saviems į Lietuvą

SAUGIAUSIA, GREIČIAUSIA IR PIGIAUSIA PASIUNČIA

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVE

TAUPLYK SAVO PINIGUS

GERIAUSIA TAVO PINIGAMS PADĖTI VIETA

LIETUVOS TARPTAUTINIS BANKAS

KAUNE.

Informacijų klauskie:

Lithuanian Sales Corporation

414 Broadway, Boston 27, Mass.

Lietuvių Rakandų Bendrovė (FURNITURE STORE)

Parduojam visokius Rakandus užmokant ir duodam ant išmokės. Uoliaikom savo trokų, pristatom daktus į kitus miestus ir perkrustom iš vieno namų į kitus.
268 W. BROADWAY, 80. BOSTON, MASS.
Telephone So. Boston 830-W.

DANGAUS KARALIENE

Yra tai idomi knyga, talpinanti savyje daug gražių užimančių apysakaičių su padavi- mais apie švenčiausią Panele. Parašyta kuni- go Marijono Gavalavičiaus ir lietuvių kalbon išversta. Knygos formatas 5½ colio ir 8 colio ilgio. Kietais drobės apdarais. Labai paranki vasaros laike išsinešti į pievą ar miškelį del pasiskaitymo ant tyro oro. Kaina \$1.00. Galima gauti

"DARBININKO" KNYGYNE,
386 W. Broadway, South Boston, Mass.

Telef. Watkins 2142.

JAU GALIMA SIŪSTI PINIGUS Į VILNIŲ.

BALTIC STATES BANK sudarė reikalingas sutartis siuntimui pinigų į tas Lietuvos dalis, kurios yra lenkų užimtos. Siunčiame pinigus į Vilnių ir į visas kitas vietas, su pilniausiu užtikrinimu.

Duodame pilną garantiją, kad per mūsų Banką siunčiami pinigai bus tikrai ir teisingai išmokėti adresatui. Jei nebūtų galima išmokėti del kokių nors priežasčių, tai pinigai grąžinami atgal, atskaitant tik tai ekspensius, neviršius 5 nuoš. (5 nuoš. nuo dolerio).

Ikišiol Amerikos Lietuviai buvo susirūpinę, negalėdami paduoti pagalbą savo giminėms lenkų užimtosiose vietose. Bet dabar jau galima.

Mūsų siunčiami Lietuvon pinigai dabar yra išmokami labai greitai. Bėgyje 6 savačių nuo pastuntimo dienos gauname iš Lietuvos kvitus.

Naudokitės mūsų greitu patarnavimu!

BALTIC STATES BANK
204 EIGHTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

So. Boston Trust Co.

DOVANOS!

Šiuomi kreipiame Lietuvių domą kad SOUTH BOSTON TRUST CO. lietuviai Direktorai ir šerinkai skiria dovanas tiems, kurie atves į minėtą Banką didesni skaitlių naujų depozitorių per SIŪS DU MĖNESIUS, š. m.

Dovanos skiriamos sekančiais: pirmą dovaną \$50.00 aukau; antra dovaną \$25.00; trečia — \$10. Depozitus gali padėt pradėdant nuo dolerio iki didžiausios sumos. Taigi, kas nori laimėti šias dovanas, melonėkit užsiregistruoti pas šins ypatas: M. Venj—bankoje, K. Sidlauską—aptiekoje, A. Ivaskevičių, F. J. Bagočių ir J. G. Gegužį.

So. Boston Trust Co. yra viena iš seniausių ir saugiausių Bankų Bostone. Įsteigta 1891 m. Turi suvisur 3½ milijono depozitų ir turi perviršio \$300,000.00.

SOUTH BOSTON TRUST COMPANY

474 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
THEODORE M. LOGAN, Prezidentas,
K. SIDLAUSKAS, Vice-Prezidentas.

Kuomet Kreipsitės Prie Apsigarsintojų,
Raminėkite "DARBININKA"

TIESOS SPAUDOS BENDRIJA

L. SIMUTIS, Pirm. J. B. ŠALIUNAS, Izd.
KUN. J. PETRAITIS, Sekr.

J. E. Karosas, Kun. F. Kemėsis, P. Šivickis, A. Staknys.
Kun. F. Kemėsis A. Staknys

TIESOS SPAUDOS BENDRIJA organizuoja \$100,000.00 kapitalą, kad Lietuvoje uždėti Popieros dirbtuvę ir įkurti Spaustuvę knygoms ir laikrašiams leisti. ŠERAS \$5.00. Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

TIESOS SPAUDOS BENDRIJA,
147 Montgomery St., Paterson, N. J.

LIEPOS mėnesyje Kun. J. Petraitis Bendrijos reikalais laukysis šiose kolonijose: Bronx, Bridgeport, New Haven, Ansonia, Waterbury, New Britain, Hartford, Manchester, Westfield, Worcester, Lowell, Boston, Montello, Norwood ir Providence.

KAS GIRDETI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

PHILADELPHIA, PA.

Šv. Kazimiero Mokyklos Mokslo Metų Užbaiga.

Kaip paprastai mūsų gerbiama šv. Kazimiero seserys, parengė birželio 26 d. pramogę užbaigiant mokslo metą. Idant duoti viso mokslo tinkamą skoni, seserys padarė užbaigos programą įvairiausių. Štai jis:

1. Pasveikinimas — A. Dambrauskas, 2. Giesmė ir Dainos — koras, 3. "Berželis" — mažai vaikų, 4. "Linėlis" — mažos mergaitės, 5. Cave Drill — vaikai, 6. Duetas — K. Angaitė ir J. Liūdaitė, 7. "Žavėjantis Smukas" — komedija, 8. Gimnazika — mergaitės, 9. Gėlių drilė — mergaitės, 10. Atsisveikinimas — Elena Savinaitė, 11. Dalinimas diplomų — gerb. klebonas.

Apskinitė kiekvieną šio programo dalykėlį užimtu daug laiko ir vietos. Tik tie, kurie regėjo gali suprasti koki įspūdį vaikėlai darė žmonių širdyse; ir tie, kurie jau yra patyrę šv. Kazimiero Seserų mūlo. Iš sekantių kalbėlių galima suprasti vaikėlių, o ypač to vakaro mokyklos užbaigusių širdies atjautimą kasdien seserų gerumo ir visų jųjų prižiūrėtojų.

Pasveikinimas A. Dambrausko. Godotini Kunigai, Brangūs Gimdytojai ir Malonūs Svečiai: Vard mūsų mokyklos mokytojų ir mano draugų ištariu širdingai atėję už atsilankymą čia šį vakarą ir užtikrinu jog laukėme Jūsų su atvira širdimi.

Garbingi svečiai, kurie įdomiai prisijūrusite šio vakaro mokslo metų užbaigimo, beabejojus prisiminis ir Jums jaunystės laikai, kada ir Jūs panašiai kaip ir mes su draugais širdingai apleidę mokyklos globa, nedrąsiai žengėte

vylytį į šią svetę. Tad-gi prašome būkite kantrūs su nedideliais ir nepasiekimais, jei kurie pasirodys šio vakaro perstatyme.

Mes iš savo pusės pasizadame kiek išsilaikyti Jūsų brangų laiką čia praleisti patogiai — palinksim.

Kadangi šis vakarėlis gana ilgai prasitęs, neužimsiu ilga kalbą, tik dar kartą sveikinu Jums visus vardan mokinių baigiančių šią mokyklą.

Dovanos. Yra parašyta kad Dievo malonė niekad neina priešai ganitos status. Kaip pasaulis taip ir Dievas duoda kiekvienam gerai savo priedermes pildančiam tinkamą užmokestį. Tai-gi ir šv. Kazimiero Seserų pasinaudamos gerų žmonių širdimis suteikė vaikėliams moksle atsižymėjusiems patirtas dovanėles.

Elena Savinaitė (VIII skyriaus) \$5.00 auksu (dovana adv. S. Paukščio).

Sekantieji apturėjo mažesnes dovanėles: VIII sk.: Juozas Bekeris, VII sk.: Juozas Poška ir Ona (Gurgždintė), VI sk.: Ona Sunelaitė ir Alfonsas Babonis; V sk.: Edvardas Navickas ir Rožė Kučikaitė, IV sk.: Juozas Kasparys ir Ona Dabravalskiūtė, III sk.: Jurgis Miedzius ir Marijona Verpučinskiūtė, II sk.: Juozas Kučikas ir Ona Plekevičiūtė, I sk.: Dominikas Kazelskis ir Katarina Mančevičiūtė; pradinio sk.: Vladislovas Baranauskas ir Elena Sunelaitė.

Už lietuvišką mokslo dovanas gavo Kazimieras Konstantinas VIII sk. — \$5.00 (dovana advokato M. M. Sliko) ir Ona Pociukytė, VII sk. mokinė.

ATSIŠVEIKINIMAS

E. Savinaitė.

Štai linksmas mūsų vakaras jau baigiasi ir už kelių minučių atsilisime paskutinius žonklus ir turėsime skirtis ant visados iš šios mokyklos.

Bet tarpe visų džiaugsmų atei-na laikas kada brangų mūsų Kleboną turėsime apleisti; nors šielisime iš Jūsų globos, vienok neužmiršime Jūsų rūpestį apie mus. Kaip gi liūdna, mums atsiminti kada mūsų gerbiama mokytojos, kurios dėl mūsų darbuosios perspėdamos mus bloguose pasielgimuose nekarta per nesusipratimų ir labai nedėkingais būvome. Dabar tad viską atjaučiame ir galime kad tik kelios minutės mums lieka išreikšti Jums savo dėkingumą.

Nesmagu skirtis ir su jumis malonūs draugai, nes per keletą metų kaip vienos šeimos vaikai dalinome savo džiaugsmus, ir kartu žaidėme liuosam laike. Štai dabar jus paliekame linkėdami visa širdimi ir jums sulaukti taip malonaus vakaro.

Mes turėjome daug klūčių, nes nekarta mūsų draugės, kurios lankė pagoniškas mokyklas, pačios nesuprasdamos kaip jos save skriaudžia, norėjo ir mus iš čia išvilioti. Taip-gi ir jus be abejonės tas pats patiks, jeigu norėsite užbaigti šią mokyklą.

O kaip liūdna dabar vardan visų ištarti paskutinį "sudev", Jums visiems ir šiai, kaip antrai motinėlei, šv. Kazimiero mokyklai.

Tariame ačiū didžiai gerbiamam Tėveliui Klebonui už rūpestį apie mus, o ypač jums brangūs gimdytojai, kurie leisdami mums užbaigti šią mokyklą. Tikėdamiesi, kad ir toliau gelbėsime mums augstesni mokslą įgyti. Tegul geriausias Dievas jums visiems už tai atlygins!

Tai-gi, brangūs vaikėlai, užbaigę Jūsų mokslo metus ir atžėngę vieną žingsnį arčiau prie didelio darbo — Dievo ir Tėvynės — skieiti Jūsų sunkiai apturėti mokslą ir idėją tarpe visų Jūsų tėvynainių ir juos vesti šviesumo keliu. Nors Jūsų ir mažas būrelis užbaigė šv. Kazimiero mokyklą:

Kazimieras Konstantas, Juozapas Bekeris, Stanislovas Barauskas, Albertas Dambrauskas, Stanislovas Pečiūkonis, Elena Savinaitė, Valerija Račkutė, Katarina Angaitė ir Sofija Keteivaitė, vienok, kaip du stas, visados draugai padarys.

Tai-gi žengkite pirmyn ir ką pamylėtote — Dievą ir Tėvynę, Lietuvą, paleiskite tarpe žmonių ir tapkite mūsų jaunųjų vadovai. Ir Jūs šv. Kazimiero Seserų rengkite kitus idant gėlę Jūsų malonumų ir mokslo šviesumo tapti tikrais Dievo ir grynais mūsų Tėvynės Lietuvos mylėtojais.

Katalikė.

NORWOOD, MASS.

Praleisdamos vakacijų savaitę gražioj Norwoodo apylinkėj įėjau tikrai puikių, pasigerėtinų įspūdžių. Išliko tai smagi kolonija. Paskendusi žaliuonyuose ir Lietuvos kaimas sodneluose. Ne tik gamtiškai puiki, bet taip-gi ir apgyventa tikrais tėvynainiais. Visų katalikų organizacijų skyrėsi gražiai gyvuoją. Ant L. D. S. k. susirinkimo ir man teko būti. Skaitlingai nariai susirinkę gyvai ir puikiai visi svarstė reikalus. Buvau užėjęs ir i Lietuvos Kooperacijos krautuvę. Joje taip-gi viskas puikiai susitvarkyta. Pasiteiravus sake, kad ir biznis gerai einąs. Mat visi darbininkai ir vedėjas yra LDS nariai.

Taip-gi ir šv. Jurgio bažnyčia, kuri dar tik rengiasi apvaldyti 5 metų jubiliejų gražiai atrodė, kaip iš lauka, taip ir iš vidaus. Klebona už gerb. kun. Taškūnas. Puikiai sugyvena su parapijonomis.

Malonu man buvo praleisti tas kelias dienas tarp tokių kaimų

tėvynainių. Kur tik eja viur matęs gražius gyvenimus lietuvių, o drąsiškumas ir vaikiškumas — tikrai lietuviškas. Tas ilgas palikas mano atmintį.

Puikus pavyzdys iš norwoodiečių kitoje kolonijoje. Aš nuo savęs linkiu dar didesnę energiją, dirbti Tėvynės idėjai.

Ačiūpo gerb. B. K. Stašaišiams už malonų priėmimą ir prielankumą.

Evečas Jonukas.

WENSVILLE, ILL.

Nors mūsų praktinėsis jaunimas yra šmeižiamas idėjos priešt, bet vistiek darbuojasi kiek gal. Liepos 3 d. surengė vakarą. Loše "Knarkia paliepus" ir "Guminiatai batai". Pavyko puikiai. Žmonės labai prijuokino. Jų buvo pilna svetainė. Pelno taip-gi liko.

L. Vyčių choras visuomet patiro gražiai. Tą vakarą irgi neprastai pasirodė. Padainavo šias daineles: "Ginkim šali Lietuvos" (Aleksio), "Vaišiuva dievą" (Šimkaus), "Mečiūtė" (Kelpšos), "Mūs lietuvaitė" ir "Pabaigtinė". Dainos padarė gerą įspūdį.

Liep. 10 d. buvo L. Vyčių išvažiavimas į miškus. Daug žaista ir dainuota. Kiti dar ir maudėsi upėj. Sugrįžo linksmūs apie 10 val. vak.

Darbai čia silpnai eina, bet mūsų nekurios moterėlis išrado naują darbą — "uolų" vartyną. Prie to jau net ir mažas pratina. Tuom daugiausiai užsima mūsų "apšviestinės". Laikas būtų tęsti toki "darbą".

Mūsų bambizai (nezačėninkai) nerimsta. Mat jų buvęs kunigų žis Jankauskas dabar vakaciją turi su savo žmonele mūs kolonijoje. Kaip eina pro jų kirke, tai ne tik kepurės nekeli, bet dar gardžiai juokiasi iš mūlių, kurie neatskiria gero nuo blogo. Dabar bambizai turi koki tai "kunigužį" būk iš Chicago stockyard, bet tikrai negali atspėti. Bobelės jam ir kiaušinius neša. Man rodo kad ir jis ves kokią mergaitę. Ne tik bobelė yra akli, bet randasi ir vyrų.

Vyras.

ATHOL, MASS.

Kaip visuomet, taip ir šiuo tarpu Atholyje yra labai daug kas veikiamu, bet mažai kam žinoma. Turbūt mūsų žinių rašėjai aptingę. Reik naujienų. Gal orui susilūs, išvažiavo žvejoti, nes daug yra aplinkinėse ežerėliu. Kiti gi apsidėję greit paseno. Jau antra savaitė, kaip švendiam naujoje bažnyčioje. Sunku išreikšti visus tuos įspūdžius, kokius turėjome pirmą nedėdienį. Neveniam džiaugsmas išspaudė ašarą. Po ilgo laukimo išvydome, gražią bažnyčią, kuria ne tik mes, bet ir svetimačiai atsigėrėti negali. Jų skaitlingas ant pamaldų lankymasis tą palidija. Už tai mes esame dėkingi mūsų gerb. klebonui kun. Petraičiui už jo toki darbštumą. Pasišventęs nenuilstančiai dirbo iki užbaigė tą sunkų darbą. Kaip tenka susidurti su kitų parapijų žmonėmis, pasirodo, kad atholiečiai savo dideliu dėsnumu viršija kitus. Duosniai duos auksą geruose laikuose, nenustojo nei blogose. Apsileidusių tiesa yra, bet neperdaug gausniai. Pavieniai klojo auksą, bet nepasiliko ir dr-jos. Aušros Vartų dr-ja aukavo \$1,700; Šv. Onos dr-ja \$500; Šv. Prano dr-ja \$400; L. Vyčių 10 kp. \$300; Darbininkų Sąjungos kuopė įtaisė suolą ir stadijų 8. Išskaitlinuoti pavienius stambius aukotojus užimtu perdaug vietos. Jų vardai yra pažymėti ant daiktų.

Liepos 3 d. buvo bažnytinio choro koncertas. Žmonių neperdaugianiai atsilankė. Oras buvo perkarštas. Koncerto pelnas buvo skiriamas naujienoms vargonams. Pelno liko virš 100. Koncertas susidėjo iš daugybės dainų, kas padarė didį įvairumą. Iš visų atžvilgių koncertas pavyko. Už tai reikia tarti ačiū mūsų varg. Ant. Baroniui ir giedojams, kurie netgi atėjo savo trisdešimties metų amžiaus.

Liepos 7, persiskyrė su šiuo pasauliu Jevu Petruskaitė, palik

dama didžiame mūlūdimė vyrą ir 6 vaikušius. Buvo pavyzdinga moteris savo didžiū kantrumu. Kuo ne visą gyvenimą praleido varge, bet nesikundė ant savo likimo ir kantriai nešė savo gyvenimo kryžių. Lai Dievas suteikia jai tinkamą atlyginimą amamo gyvenime.

Vargo moterėlis draugė.

DIALOGAS NAUJOSE KRIKSTYNOSE.

Redaktorius. Bala žino, kaip čia reiks pragyventi. Viskas smunka.

Sandarėtis. Kaip tai viskas?

Red. Na, nemanyk, kad mano apatinė drabužių dailė smunka. Pelnėtos dar nenuplyšo. Bet su laikraščiu vargas. Nėra iš kur lėšų sugraibalioti.

Sand. Apšmeišk ką nors, tai paduos teisman. Pagarsini, kad esi persekiojamas už lietuviybę, demokratybę ir teisybę, na, ir suplauks auškų.

Red. Nudėvėtas tai šposas, bet ir to mėginau. Ar neskaitai laikraščio?

Sand. Skaitau ir matau, kad ant tos dirvos dirbi susirietęs. Viens visas skiltis pripildai ir, rodos, viską kaip su žastaukais patepi.

Red. Gal ir išsižeidžia, kas jų širdis mato? Gal jie tik tykoja, kada peržengsiu ribas. Bet pertoli negaliu eiti. Pagaliau, kam man lysi ti į kilpas dėl jūsų laikraščio?

Sand. Bet čia, broliuk, ideja. Ar gi dėl jos negali kiek nukentėti?

Red. Gražūs žodžiai, bet kas man už tai užmokės?

Sand. Tai nešmeišk. Rašyk taip ką naudingą šviesk liaudį.

Red. Kad aš kitaip nemoku. Taip jau išsiauklėjau, pripratavau; o žinai, kad pripratimas tai antras pri-gimimas.

Sand. Ką veiksi nežinojės, žinau. Ir patsai su senais pripratimais nemažai prisikamuojau, bet tu juk rašytojas ir da gi gabus.

Red. (patenkintas). Gabus, tai gabus, bet—

Sand. Bet kas?

Red. Žinai, jaunystėje buvau labai nedrąsus. Ar gužnyšė, ar susirinkimuose sėsdavau vis prie krosnio. Taip saugiausia. Jeigu kas užtakpos ir norės vestis šokti, tai gali prieit tik iš vienos pusės. Bet, deja, ir už krosnio nevisados buvau saugus. Atsiradavo drąsniolių, kurios ir iš po krosnio išsivisavo šokti. Taip ir išmokau šokti tik nuo krosnio.

Sand. Dabar suprantu. Reiškia, ir laikraštį redaguoji tik nuo krosnio—vienpusiškai.

Red. Kad tu, broliuk, jau pergudrus,—taip viską ir atspėjai. Taip, ir laikraštį redaguojau iš užpeikio—(apsidairo) E, kad čia ne pečiaus nėra. Tokie kambariai! Žiemą reiks sušalti.

Sand. Reiškia, iš šmeižų pinigų nebus, o kadangi kitaip rašyti nemoki, tai—

Red. (skubiai). Tai tverkinė laikraščio fondai!

Sand. (sūpsai). Puiki mintis, tik labai nevykusiai

tavo raštuose išreikšta. Tverti partijinį fondą — gražiai pasakyta; bet kas jį pripildys? Žinai, ką saviškiai duoda?

Red. (liūdnai). Arba šieno pluoštą, arba šakę į pašonę,—anot rusų patarles.

Sand. Taigi matai. Ir kaip ilgai su tokiu fondu laikraštį palaikysi?

Red. Tai gal įtrauks koki kataliką?

Sand. Kodėl ne? Jie duosnūs ir visiems palankūs, tik jau šiame atvejuje ar ne perdaug atbulai nuo krosnio nusikrajojai?

Red. Reiškia, perdaug juos šmeižiau? Ne, nevisai. Aš norėjau juos gudriai atskirti nuo klierikų ir—

Sand. Taip gudriai, kad visi tą suprato. Ar tik bro-lau, nebūsi išbaides paukščiukus iš lizdo? Dabar jau ne svetimų paukščių negalėsi perėti.

Red. Tai gal vėl pradėjus nuo antrosios krosnio pusės? Norėjau pasakyti, gal kaip nors tą viską užtepliojus, užglošius?

Sand. Tai ir paglostyt moki? Pasirodą daug ta-lyti turis. Jė moki — mėgink, o fondas reik sutverti.

Red. Tverkimė! tverkimė!

Sand. Bet kaip? Ar tik senatvėje ne prisieis moky-tis kitoniškai šokti?

Red. Ką darysi? Prie sienos prispirtas ir žydas didvyriu tampa.

Sand. Vadinasi, kas nori valgyt duonos, tas turi minkinti ne kojas, tik smegenis.

Red. (atsidusta). Taip, taip! Senais įpročiais nega-

visą gyvenimą verstis. Reiks civilizuotis.

Baredaitis.

NAUJAS ĮSRADIMAS.

Paskutiniai laikais atsirado nemažai išradimų. Vienas iš jų, tai duoti šviesą, šilumą ir jėgą nuo jūrų pakilimo ir nusilgimo. Išradėju yra John A. Knowlton, gimęs mažame miestelyje, Rockland, Mass., liepos 25, 1859.

Šis išradėjas per keletą metų tyrinėjo ir galvojo kaip sunaudojus jūrų pakilimą ir nusilgimą komercijiniams reikalams. Po sunkaus darbo ir galvosukio, dabar statoma įstaiga miestelyje E. Saugus, Mass., kad išparodžius šį naują išradimą.

Ta įstaiga, jeigu nebus kliūčių, bus užbaigta apie lapkričio mėn. š. m. ir tuomet kiekvienas galės prisijūreiti jos veikimui.

Ši įstaiga suorganizuota sulig Massachusetts valstijos įstatymų geg. 7, 1915 m., vardu, "The Universal Tide Power Company." Pamatinis jos tikslas išvystyti Knowlton Hidraulišką Oru varomą pajėgą. Ji inkorporuota ant \$10,000,000. 1915 m. šėrai buvo parduodami po 10c. Dabar parsiduoda po \$3.00.

Šios įstaigos ofisas randasi po numeriu 63-69 Canal Street, Boston. Idomaujan-ti gali nūciti pažūrėti, kur viskas bus išrodyta dykai.

Taip-gi, korporacija turi savo automobilius, kuriais nuveža parodyti statomą įstaigą E. Saugus.

X.

EKSTRA!

EKSTRA!

DIDELIS IŠVAŽIAVIMAS!

RENGIA

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGOS
CONN. APSKRITIS

NEDELIOJ, LIEPOS-JULY 17, 1921 M.
INDIAN GROVE PARKE
NEW HAVEN, CONN.

PARKAS ATSIDARYS 9-TĄ VALANDĄ RYTE.

Šokiai ir žaislai prasidės 1-mą val. po pietų.

Žaislų bus įvairiausių ir naujausių, kurių dar iki šiol nelabai kas yra žaidęs. Bus risti-nės ir lenktynės, už kurias bus duodamos tam tikros dovanos. Taip-gi dalyvaus chorai, kurie visuomet pasirodo su savo puikiais išlavintais balseliais, tai

WATERBURY, CONN.—

SV. JUOZAP, BAŽNYTINIS ir

NEW HAVEN, CONN.—

SV. KAZIMIERO, BAŽNYTINIS.

Prie tam bus prakalbų. Kalbės KUN. J. BAKSYS, iš Waterbury, Conn. ir kiti žymūs kalbėtojai.

Mylintieji pasimaudyti, galės paplaukyti jūroje, nes visai netoli. Vieta labai puiki ir patogiai.

Saltakosės ir skanių gėrimėlių bus iki sočiai. Užkandžių nepaprasto skonio ir-gi bus gausiai, nes New Haveniečiai pripratę jau visokius pokylius kelti, tai ir šį kartą pasistengs ir sugebės visuomenę užganėdinti, kadangi turi daug pritirimo iš praeities.

Širdingai kviečia RENGEJAI.

KELRODIS: Iš kur tik atvažiuos, ar tai treinu ar karais ar trokais, pirmiausiai reikia atvažiuot į Savin Rock. Privažiavus Savin Rock, reikia tiesiog ir važiuot kol privažiuos Cox's Hotel. Davažiavus Cox's Hotel, pirmas kelias po dešinės pusės iki Indian Grove Parkul. Ten rasite rengėjus belaukiant.

DIDELIAUSIAS Išvažiavimas

RENGIA MOTERŲ SĄJUNGOS MASS. IR MAINE APSKRITYS.

Liepos-July 17 d., 1921

SV. PRANČISKAUS PARAPIJOS DARŽE,

LAWRENCE, MASS.

Patikrinam, kad šis išvažiavimas bus gražiausias ir linksmiausias, nes jame dalyvaus garsiausi N. Anglijos dainininkai ir dainininkės.

Iš Bostono bus p-lės A. Narinkaitė ir M. Grybaitė, baritonas p. V. A. Jankus (Jenkins). Jiems akompanuos p. M. Karbauskas.

Iš Montello solistai ir solistės. Iš Haverhill p-lės Arlauskaitė ir Valiukevičiūtė. Taipogi plačiai žinomos solistės iš Lawrence.

Bus skanių lietuviškų valgių ir namie darytų minkštų gėrymų.

Daržas bus atidarytas ryte, po pirmųjų Mišių. Žaislai paprasti per ištisą dieną, pradedant nuo 1 val. po pietų. Atvyks labai indomus žydų ūkasas iš Palestinos.

Chorai ir solistės pradės programą nuo 3 val. Stambesni žaislai, kaip antai virvės traukimas, moterų ir vyrų lenktynės ir tt. prasidės kaip 4:30.

Laimėjusiems bus suteikiamos dovanos. Visus žaislus ir įvairumus sunku ir beįskaitlinuoti. Trumpais žodžiais, tasai išvažiavimas savo turtingumu ir įvairumu perviršys visus.

Taigi turime garbės kvieisti Gerbiamą Visuomenę, kad teiktusi atsilaukyti, o pilnai patikrinam, patenkinti, ji rengia būrys praklišešnių moterų ir merginų, kurių darbuotė Bažnyčios ir Tėvynės naudai visiems yra žinoma.

P. S. Jeigu tą dieną lytų, tai išvažiavimas įvyks 24 Liepos.

VIETOS ŽINIOS

IS CHORO SUSIRINKIMO.

Liepos 6 d. buvo šv. Petro Bažnytinio choro susirinkimas. Buvo skaitlingas ir gyvas. Pirmiausia išrinkta raštininkė M. Dusevičiūtė į vietą išvažiavimą rašt. Skaitytai laisvai su užkietimais dalyvauti rengiamuose išvažiavimuose. Visi jie vienbalsiai priėmė ir nutarė dalyvauti visuose išvažiavimuose, tik su išlyga, kad choro nariai turės apmokėti kelionės lėšas. Toliau nutarta rengti choro privatistiką išvažiavimą rugpjūčio 28 d. Rengimo komisijon išrinkta: V. Valatka, S. Motiejūnaitė, A. Koranskaitė ir V. Savickas. Buvo pagedaujama, kad surengtų ant Martino šventės, Bellerica, Mass.

Toliau pakelta klausimas, ką reikia daryti su tais nariais, kurie lauzo choro nutarimus. Nutarė išsiskirti. Tokių atsirado keturi.

Choro nariai yra pasipikintę iš sandarokų, kurie be jokios gėdos stengiasi visais pasiekti chorą ir katalikišką visomenę. Tam panaudoja, kad ir išvažiavimus, sakdami ir dar net per savo organą paskatodami, kad iš Bostono į par. pikniką Montello išėję tik du trokai ir tai tik vieni vaikų. Žinoma kaip sandarokų šūliai "mėnesienos" ("moonshine") prisitrūkė, tai jų galvos pasidarė labai "didelės" (kartais tokios, kad ir kojos nebūna), tuomet jiems žiūrėti iš tokių "didelių" galvų viskas atrodo maža, žiūrai, tai nedyvų, kad ir iš choro jiems rodes tik vaikai.

I sandarokų gi pikniką, girdi, važiuo net ir patys tamsiausios "katalikų" žinoma į tokių "naminių" mylėtojų pikniką tik tamsiausios ir nesuapirę katalikai ir galėjo važiuoti ir iš tokių netrukus "išsivystyti" sandarokų žinoma sandariečiai ir yra išsivystę iš tokių katalikų — reiškinis, tamsūs katalikas, nustoja tikėjimo, patvirta, — ot iš gatavus sandaraietis, arba kitaip vadinant — eicilikas. Visi susipirę ir apsišvietę katalikai, žino kur važiuoti, ką remti ir kur imti dalį. Tokie važiuo į Montello pikniką kur dalyvavo virš kelių tūkstančių susipirę tų tų.

O jūs broilai katalikai, kurie dalyvavote sandarokų išvažiavime, tai mat kokią "garbę" gavote — didžiausius tamsuolių vardą, dar nuo to, kurie už jumis yra daug tamsesni ir žemiau stovi žmoniškume, nes jie yra be tikėjimo ir be praktinės idealo. Šmeižtas — tai jų specialybė. Tai-gi, broilai-sesutės, stokime patį į patį ir skieškime apšvietą tarp savo viengėnių, kad tokie tamsybių platintojai nebepavertų jų.

Choro narys.

MOKSLEIVIŲ SUVAŽIAVIMAS.

Liepos 14 d. A. L. R. K. Moksleivių Mass. ir New Hampshire valstijų apskrities buvo metinis suvažiavimas So. Bostone. Delegatų buvo nemažas būrelis. Daug svarbių dalykelių nutarta, kurie pagerins mūsų organizaciją. Moksleiviai labiausiai rūpiasi prie Apskričio išvažiavimo kuris bus liepos 24 d. Suvažiavimas buvo rimtas, gyvas, pavyzdingas.

KALBĖJO BRIGTON'E.

Liepos 14 d. So. Bostono moksleiviai kler. F. Strauskas ir S. Kneizys kalbėjo Brighton'e kas-link vasarinės mokyklos reikaliu. Brighton'o lietuviai kitą savaitę jau pradės leisti vaikučius mokyklon. Be to kalbėjo trumpai ir Dr. Lan-

džius. Buvo taip-gi šokių ir deklamacijų, kurias atliko So. Bostono mergaitės. Buvo keletas ir solo dainų. Programos buvo puikios. Žmonių vienk buvo neperdaug. Gai karščio pabijoję. Vakaro vedėjas buvo P. Ajauskas.

SUSIRINKIMAS.

Šv. Jono Evangelisto B. Pasaipinės Dr. Jos pusmetinis susirinkimas įvyks nedėlio, liepos 17 d. 8. m., tuoj po pamaldų, pobažnytinėje svetainėje. Visi nariai būtinai turi atsidalyti ant šio susirinkimo, nes yra labai svarbių reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite ir naujų narių prisirašyti.

Kviečia Valdyba.

"SURUM-BURUM"

Pradėk savaitę su juokais.

SEPTYNI ŽALAGAUŠIO ISAKYMAI.

Ang metį visus Vilnius su apytikėmis tamsuose debesyse paskendo. Tik tankūs žibai sgrėbė tamsumų ir perkūno balsai be palovos gaudė. Laikas nuo laiko pasirodavo padangės pliktos sparnuotos dvasties, leklamos į miestų mirties pastuntinus. Žmonės nusimnė, didžiausios baimės pagauti, slapstėsi tvartuose, namuose, net į žemes gyvi lino. Tare, kad paskutinis pasaulio valandų stojusis. Bet šiam pasauliui dar lemta buvo likti, kad pamačius nuo Gedimino kalno žengiantį ant pasaulio pastuntinį žalagaušį, nešantį šiam pasauliui išaukštinus. Pristatines prie savo karalių drebantį balsu prabilo:

1. Nėra žmogus, man priešingų, valdytojas.
2. Visas vietos girnų, turtus atlik, gaili jų, ir su pasilikti, bet ne daug, viską turi man atiduoti.
3. Man vienas gerbik.
4. Gyventojus persekioj, žudyk.
5. Kas papuolė, rogt, bet žinai kad pasipie, plėšik, musk iki atidus.
6. Lietuvius žudyk, naikink.
7. Užsiek kalpo priederme pagrobti svetimus namus, turtus ir kitus daiktus kas tau patinka.
Mylėk mane savo "Viespatį" Žalagaušį ir mano krikšto tėvą Piladugrių, kaip mane.

Moterys visko šmoko. Visko, tik vieng mokslo saką pamiršo. Tylėjimą.

KA JIS SAKĖ.

— Aš girdėjau kad tu mane meln-giu vadina.
— Ne, aš tik sakiau, kad iš tavęs būtų geras diplomatas.

OFISE.

SVEČIAS. — Kur "bosas"?
MERGAITĖ. — Dvi valand atgal išėjo ant dviejų minučių su reikalais.

GERIAU MIRT.

— Tai kiek reikės ponui girdytojui už valses? — paklausė ligonis.
— Nieko dabar — atsakė gydytojas — kaip pasveikst ai "bilo" pristysiu.
— Aš geriau mirsiu tuoj — atsakė ligonis.

AUTOMOBILIUS PERVAŽIAVO.

— Žinai ką, Jonai, perėję savaitę mane automobilis pervaziavo!
— Pervaziavo! O kaip sveikas gyvas išlikai?
— Matai, aš stovėjau po tiltu, o tas blaivus ir pervaziavo.

LABAI PAVARGUS.

JIS. — Ar mudu žaistva ar šneke-siva?
JI. — O, aš taip pavargus — žaiskit-va.

ISRODO.

JIS. — Išrodo kaip lytus.
JI. — Kas išrodo kaip lytus?
JIS. — Vanduo.

NEDAUG.

ALENA. — Ar tu daug mgstai apie Antaną?
KATRĖ. — Nedaug, tik 24 valandas i dieng.

— Kas pamažiau elna, šaltis ar šiluma?
— Šaltis, nes ji gali pagauti.

— Kokioj metu dienoj moterys mą-zinista šneka?
— Trumpiausioje dienoje.

TINGINYS.

Vienas darbdavys turėjo 20 darbininkų, bet jam išrodė, kad darbininkai yra tinginiai. Norėdamas išsiti-kurti yra didžiausias tinginys tare:
— Vyrai, aš turu lengvą darbą ir duosiu didžiausiam tinginui. Katras iš jūsų didžiausias tinginys, ateikite čia.

Tuoj 19 darbininkų priejo artyr.
— Ber kodėl tu neatėjai? — paklauso darbdavys puslikusio vieno darbininko.
— Perdaug darbo, — atsakė tinginys.

NE VELAI.

Parėjus Jonukui iš mokyklės, motina pradėjo jį barti, sakydama:
— Man pranešė, kad tu vakar pavėlavai į mokyklę.
— Nepavėlavau, — atsakė Jonukas.
— Ne! O ką kiti vaikai darė kada tu neėjai?
— Kiti vaikai — tarė Jonukas — O! jie visi tyliai sėdėjo, laukė iki aš ateisčiau.

EXTRA
PUIKIAUSIS PIKNIKAS

Rengia D. L. K. Gedimino Benas po vadovyte

F. A. KRAUČIUNO

ATSIBUS NEDĖLIOJ

LIEPOS-JULY 17, 1921

Prasidės nuo 10 val. išryto.

ANT BACINOS FARMOS,

BEDFORD, MASS.

Šis piknikas bus vienas iš puikniausių, nes gresis tankiai Benas ir bus kitokių pasilinksminimų jaunoms ir seniems. Todel nepraleiskite progos. Sirdingai kviečia skaitlingai atsidalyti

D. L. K. G. B.

P. S. Kurie norėtumet važiuoti trokai arba automobilais, tie turite paduoti vardus išanksto Beno biuiams ir J. Petraitui, 371 Broadway, Trokai ir automobilai išvažiavus kaip 10 val. ryte nuo Lietuvos Svetainės, kampas E ir Silver Sts.

SALDIAUSIOS AIRDIŠ V. JEZAUS

DR. JOS VALDYBOS ADRESAI

SO. BOSTON, MASS.

PIRM. — Antanas Kmitas,
284 Fifth St., Boston 27, Mass.
VIC-PIRM. — Juozas Andriulius,
501 1/2 B'way, Boston 27, Mass.
PROT. RAST. — Vincas Valkešius,
178 Bolton St., Boston 27, Mass.
FIN. RAST. — Pranas Sinevičius,
132 Bowen St., Boston 27, Mass.
KASIERIUS — Jurgis Kanavičius,
174 Bolton St., Boston 27, Mass.
MARŠALKA — Pranas Lukoševičius,
405 E. 7th St., Boston 27, Mass.

Susirinkimai laikomi kas pirmą nedėlioj kiekvieno mėnesio 8 val. po pietų šv. Petro Bažnytinėje salėj, So. Boston, Mass.

SV. JONO EV. BL. PASALPINĖS

DR. JOS VALDYBOS ADRESAI.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — Jonas Pranaitis,
524 E. 6th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — J. Andriulius,
570 - 4th St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — V. J. Jakšas,
147 H St., Boston 27, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugutės susirinkimai laikomi kas antrą nedėlioj mėnesio 1-4 val. po pietų Bažnytinėje salėj ant 6 gt. So. Boston, Mass.

PIRM. — M. Žloba,
539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
VIC-PIRM. — P. Tuleikis,
130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAST. — K. Lulnis,
47 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAST. — Juozas Juska,
Morgelliff Academy
Arlington Heights, Mass.
(2D. — Leonas Svagdis,
111 Bowen St., So. Boston, Mass.
IZDO GLOBEJA — J. Grubinskas,
8 Jay St., So. Boston, Mass. ir
Antanas Kmitas,
284 5th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Povilas Laucka,
61 Story St., So. Boston, Mass.
Draugutės antrašas reikale:
884